

GÜVENİLİR, AÇIK, GÜNCEL VERİ

TÜRKİYE RAPORU

Aylık Rapor

Rapor 83 | Nisan 2023 Vol. I

15.04.2023

Yayın Politikası

**Bu raporun içeriği
kişiye özel olup hiçbir
medya veya sosyal
medya mecrasında
paylaşılamaz. Bu
konudaki
hassasiyetiniz için
teşekkür ederiz.**

Yayın Politikası

Raporda yer verilen veriler, ilişkili analizler, grafikler ve görseller abonelik sahibinin kullanımını için olup bireysel aboneliklerde üçüncü şahıslarla paylaşılabilir.

Kurumsal aboneliklerde rapor ilgili kurumun çalışanlarının kullanımına açık olup bu kişiler dışında paylaşımı yapılamaz.

Raporda yer verilen veriler, ilişkili analizler, grafikler ve görsellerin tüm hakları saklı olup **İstanbul Ekonomi Araştırma ve Danışmanlık A. Ş.'nin izni olmaksızın hiçbir medya veya sosyal medya mecrasında paylaşılabilir.**

Veri Hakkında

Bu raporda paylaşılan tüm veriler **3-6 Nisan 2023** tarihlerinde Türkiye genelinde **2000** kişi ile düzenlediğimiz anket çalışmasından elde edilmiştir.

Değerli Abonelerimizin Dikkatine:

Türkiye Raporu olarak her ayın başında yaptığımız anketlerin sonuçlarını hem ayın 15'inde ve hem de ayın son gününde olmak üzere iki rapor olarak yayınlamaktayız.

Cumhurbaşkanlığı ve milletvekili seçimlerinin oy oranlarını her ayın 15'inde yayınlanan ilk raporumuzda paylaşmaktayız.

Her ayın son gününde yayınlanan ikinci raporumuz toplumun ekonomik beklentisini ve güncel ekonomik gidişat hakkındaki görüşlerini içermektedir.

Saygılarımızla

İstanbul Ekonomi Araştırma Hakkında	06
Metodoloji	05
Editör Notu	07
Gündemde Bu Ay	08
Sürekli Takip: Siyasi Partilerin Oy Oranları	11
Sürekli Takip: Siyasetçilerin Başarı Puanı	17
Cumhurbaşkanlığı Birinci Tur Seçimleri	21
Cumhurbaşkanlığı İkinci Tur Seçimleri	30
Adam Aday Oldu: İnce'nin Adaylığı Kime Yarar?	39
Oy Vermek Ya Da Vermemek: Yurtdışında Yaşayan Türkler	47

İstanbul Ekonomi Araştırma Hakkında

İstanbul Ekonomi Araştırma, market araştırması, kamuoyu araştırması ve büyük veri analizi alanlarında hizmet vermektedir. Hızla değişen birey talep ve tercihlerini, farklı mecralardan en hızlı ve güvenilir şekilde ölçerek, uygulamada tam zamanında olmanızı sağlar.

İstanbul Ekonomi Araştırma 2016 yılında kurulmuştur. Konularında uzman ekonomist ve araştırmacılardan oluşan ekibimiz sizlere son teknoloji veri toplama tekniklerini kullanarak analizlerini sunmaktadır.

Müşteri portföyümüz içerisinde yurtiçi ve yurtdışından pek çok kamu ve özel sektör şirketi bulunmaktadır. Ek olarak özel sektör müşterilerimize pazar araştırması ve veri güdümlü danışmanlık hizmetleri sunmaktayız.

Metodoloji

Türkiye Raporu anketleri Bilgisayar Destekli Telefon Görüşmeleri (CATI) ile gerçekleştirilmektedir.

Yayımlanan araştırma sonuçları İstanbul Ekonomi Araştırma tarafından, her ay Türkiye çapında 26 ilde yaklaşık 2000 kişi ile gerçekleştirilen anket çalışmalarının sonuçlarıdır. Araştırmamızda yer verdiğimiz 26 il, Türkiye'nin 12 İBBS bölgesini temsil etmektedir. Türkiye İBBS (İstatistik Bölge Birimleri Sınıflandırması) Avrupa Birliği ülkelerinin kullandığı İstatistik Bölge Birimleri Sınıflandırması içinde Türkiye için kullanılan sınıflandırmadır.

2003 yılında geliştirilen bu standart Avrupa Birliği tarafından denetlenmektedir. Türkiye geneli nüfusu temsil etmek için anket sonucu elde ettiğimiz ham veri Türkiye İBBS standardına uygun şekilde eğitim, yaş ve cinsiyet bilgileri kullanılarak ağırlıklandırılmaktadır.

Anket sonuçlarımız %95 güven aralığı ve +/- 2,5 hata payı ile istatistik olarak anlamlı neticeler sunmaktadır.

Değerli abonemiz,

Türkiye Cumhuriyeti bir yüzyılı devirmeye hazırlanırken tarihi seçimler için geri sayım başladı. Bu bahar Türkiye'nin son yıllarda geçirdiği en hareketli baharlardan biri olacak. Biz de uzun ve şiddetli bir kışın ardından bu nisan, siyasetin nabzını tutmaya devam ediyoruz.

Cumhurbaşkanlığı seçimleri için adayların kesinleşmesiyle bu ay ilk defa Muharrem İnce ve Sinan Oğan'ı da anketimize dahil ettik. Sonuçlarımız Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci tura kalacağını işaret ediyor. Sandığa gitmeyeceğini belirten seçmenleri dışarıda bıraktığımızda cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ilk turunda Kılıçdaroğlu %44, Erdoğan %42, İnce %11 Oğan ise %3 seviyesinde oy topluyor.

İkinci tur seçimlerinde ise sandığa gitmeyecek seçmenleri çıkardığımızda Millet İttifakı lideri **Kemal Kılıçdaroğlu %53, Erdoğan ise %47** seviyesinde destek görüyor.

Milletvekili seçimlerinde ise hem Millet hem de Cumhur İttifakının oyları yükselirken kararsız seçmenlerin oranının seçim yaklaştıkça düştüğü göze çarpıyor. Seçimlere sayılı günler kala **Cumhur İttifakı'nın oy oranı 36,8, Millet İttifakı'nın oy oranı ise %34,4. Araştırmanın sahasının milletvekili listeleri belirlenmeden yapıldığını hatırlatmakta fayda var.**

Son günlerde en çok konuşulan isimlerden biri de Memleket Partisi lideri Muharrem İnce. Özellikle ilk defa sandığa gidecek seçmenler arasındaki popülaritesiyle İnce'nin partisi de kendisi de anketlerde öne çıkıyor. Nisan ayı itibariyle İnce'nin partisine verilen destek, kararsızlar dağıtıldığında %5,3 seviyesinde. İnce'nin başarı puanı da mart ayında tüm zamanlardaki en yüksek seviyesine ulaşmıştı. **İnce geçtiğimiz ay 4,3 puanla listede ikinci sırayı CHP lideri Kılıçdaroğlu ile paylaşmıştı. Bu ay ise İnce'nin başarı puanı 3,6 seviyesinde.**

Bu düzlemde oyunun kurallarını değiştiren İnce'nin adaylığı tartışmasını katılımcılarımıza yönelttik. Muharrem İnce'nin adaylığının Erdoğan'ın mı Kılıçdaroğlu'nun mu lehine olduğunu sorduk. **Katılımcıların %50'den fazlası İnce'nin adaylığının Erdoğan lehine olduğunu savunuyor.** Erdoğan'ı destekleyecek seçmenlerin azımsanmayacak kesimi ise İnce'nin adaylığının Kılıçdaroğlu'nun şansını arttırdığı görüşünde.

Görünen o ki cumhurbaşkanlığı seçiminin ikinci tura kalıp kalmayacağı İnce'ye olan desteğin ne şekilde evrileceğine bağlı. Türkiye Raporu olarak Memleket Partisi'ni anketlerimizde ilk defa anlamlı bir seviyede Şubat 2023 tarihinde ölçmüştük. Mart ayı anketimizde ise artış trendi devam etti ve mart ayı başında %5,6 seviyesine ulaştı. Mart ayı boyunca Türkiye Raporu anketleri dışında yaptığımız anket çalışmalarında ise martın ikinci haftasında İnce'nin Cumhurbaşkanlığı ve parti desteğinin en üst noktaya ulaştığını gördük. Nisan ayı anket sonuçlarımız ise martın üçüncü haftasıyla başlayan düşme eğiliminin devam ettiğini göstermekte.

Anketlerde normal zamanda görmeyeceğimiz hızlı değişimleri, mart ayında gördük. Zira her hafta siyasetin ana akışını temelden değiştirme gücüne sahip olaylar yaşandı. MHP'nin ittifak içinde kalarak seçime kendi listeriyle girme kararı bunlardan biriydi. 9 Nisan tarihinde milletvekili aday listelerinin YSK'ya teslim edilmesiyle artık taraflar netleşti. Nisanın ikinci haftası itibariyle anketlerdeki oynaklığın azalmasını ve artık sonuca yaklaşık ölçümler yapabileceğimizi değerlendiriyoruz. **Bu nedenle siz abonelerimize özel olarak mayıs anketinden önce bir ölçüm daha yaparak nisanın son haftasında sizlerle paylaşacağız.**

Son olarak raporumuzda toplumun yurtdışında yaşayan seçmenlerin oy kullanmasına nasıl baktıklarına yer verdik. Ocak 2022'deki araştırmamızda çoğunluk yurtdışında yaşayan Türklerin oy kullanmaması gerektiğini düşünüyordu. Bu sene ise bu tablo değişmiş gözüküyor.

Seçimlerin yaklaşmasıyla gündemde siyaset olsa da 6 Şubat depremlerinde yaşadığımız yıkımı unutmadık. Depremlerin üzerinden iki ay geçti. Deprem bölgesindeki yeniden inşa sürecinin takipçisiyiz. Depremlerde yaşamını yitiren insanlarımızın anısına ve yakınlarının acısına saygıyla araştırmalarımıza devam edeceğiz.

Can Selçuki

Direktör, Türkiye Raporu

1 Nisan

- İYİ Parti İstanbul İl Başkanlığı'na yönelik saldırının zanlısı Melikşah Erdem savcılık sorgusunun ardından serbest bırakıldı. Erdem ifadesinde iftar sonrası hırsızlara ateş ettiğini söylerken karara İYİ Partili siyasetler tepki gösterdi.
- CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nun bir fotoğraf çekimi sırasında seccadeye bastığı görüntü sosyal medyada gündem oldu. Eleştirilere yanıt veren Kılıçdaroğlu, seccadeyi görmediğini ve samimi olarak üzgün olduğunu söyledi.
- Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İYİ Parti'ye yapılan saldırıya ilişkin sessizliğini korurken İYİ Parti lideri Meral Akşener'in kendisine yönelik 'papatya çayı iç' tavsiyesine "Hanımefendi, senin aklın bu işlere ermez. Biz papatya çayının ne zaman içileceğini biliriz, sana rezeneyi tavsiye ederiz. Kiminle uğraşacağını çok iyi bilmen lazım." yanıtını verdi.
- 14 Mayıs'taki seçimde Cumhurbaşkanı adaylarının oy pusulasındaki yerleri belli oldu. YSK'da çekilen kuraya göre; Recep Tayyip Erdoğan birinci, Muharrem İnce ikinci, Kemal Kılıçdaroğlu üçüncü ve Sinan Oğan da dördüncü sırada yer alacak.

2 Nisan

- Afganistan'dan Türkiye'ye kaçak yollarla gelenlerin görüntülerinin yeniden artmasına dikkat çeken Cumhurbaşkanı adayları Kemal Kılıçdaroğlu sınırda görev yapan askerlere seslendi.
- Gazeteci Timur Soykan, Twitter hesabından, doğuştan Türk vatandaşının olmadığı Ataköy'de bir seçmen listesini paylaştı.

3 Nisan

- TÜİK, Nisan ayı enflasyon oranlarını açıkladı. TÜİK'e göre enflasyon aylık bazda %2,29, yıllık bazda ise %50,51 olarak gerçekleşti. ENAG ise aylık enflasyonu %5,08, yıllık enflasyonu ise %112,51 olarak açıkladı.
- Millet İttifakı'nın Cumhurbaşkanı adayları Kemal Kılıçdaroğlu, Twitter'da paylaştığı videoda AK Parti hükümetlerinde emeklilerin yoksulluk sınırı altında yaşamaya mahkum edildiklerini söyledi, seçilmesi halinde bayram ikramiyesini 8 bin 500 liraya çıkaracağını vadedti.
- Bağcılar'da 97 tesisin toplu açılış törenine katılan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, çocuklara para dağıtırken elindeki paraya uzanan kişiye "Dur. Ayıp ayıp!" diyerek tepki gösterdi.
- Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, eşi Emine Erdoğan ile Cumhurbaşkanlığı'nda düzenlenen "İlk Togg T10X Teslim Töreni"ne katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'a, üzerinde Cumhurbaşkanlığı forsu olan "Gemlik" renkli Togg makam aracı, 34 EE 2071 plakalı "Anadolu" renkli Togg ise Emine Erdoğan'a verildi.

4 Nisan

- Cumhurbaşkanı adayları Kemal Kılıçdaroğlu, İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu ile birlikte Millet Buluşması için gittiği Trabzon'da büyük bir miting düzenledi.
- Hatay'da depremzedeler, enkaz molozlarının yaşadıkları yere yakın bölgeye dökülmesine karşı başlattıkları yaşam nöbetine jandarma ve çevik kuvvet polisi gaz sıkarak müdahale etti, bazı depremzedeler gözaltına aldı.
- İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 1. Ceza Dairesi, Gezi olayları sırasında başına attığı gaz fişegiyle Berkin Elvan'ı öldüren polis Fatih Dalgacı'ya verilen 16 yıl 8 aylık hapis cezasını onadı.
- Bahçeşehir Koleji Diyarbakır Hevsel Kampüsü Fen ve Teknoloji Lisesi'nde eğitim gören Gül Karen Aça, dünyanın en prestijli üniversitelerinden Harvard ve Stanford'un da aralarında bulunduğu 9 okuldan tam burslu kabul aldı.

5 Nisan

- Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin katıldığı bir televizyon programında, "Koyun eti dana etine göre daha ucuz ama kokuyor diye kimse yemiyor."demesi sosyal medyada gündem oldu.
- Muharrem İnce hakkında konuşan CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu, "Muharrem İnce'ye bir teklif yapıldı ama uzlaşamadı; bana göre biz üzerimize düşeni yaptık." dedi. Muharrem İnce ise Kılıçdaroğlu'nun açıklamaları ile ilgili olarak "Kendisi tarafından bana ittifak ile ilgili hiçbir teklif yapılmamıştır. Kendisiyle tüm iletişim kanallarımız açık olmasına rağmen bu konuda hiçbir görüşmemiz olmamıştır." diyerek yanıt verdi.

6 Nisan

- MHP milletvekili listesini kamuoyuna açıkladı ve ortak liste ihtimalini ortadan kaldırdı. İttifakın diğer üyeleri, Yeniden Refah Partisi ve BBP'nin de ayrı liste hazırladıkları duyurdu.
- İYİ Parti İstanbul İl Başkanlığı'nın kurşunlanmasının ardından bu kez de CHP İstanbul İl Başkanlığı'nın önünden arabayla geçilirken havaya ateş açıldı. CHP il binasındaki polisin ihbarı ile soruşturma başlatıldı ancak henüz fail yakalanamadı.
- HDP, kapatma davasına ilişkin Anayasa Mahkemesi'nde 11 Nisan'da sözlü savunma verilmeyeceğini açıkladı.

7 Nisan

- "Erdoğan sayesinde" etiketleriyle sosyal medyada gündem yaratan Mahir Akkoyun gözaltına alınırken "Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a hakaret" ve "seçim düzenini bozmak"la suçlandı.
- DSP, Cumhur İttifakı'na katılırken partiden art arda istifa açıklamaları geldi.
- İstanbul Valiliği, CHP İstanbul İl Başkanlığı'na yönelik silahlı saldırıya ilişkin 4 kişinin gözaltına alındığını açıkladı.
- MHP, 28'nci Dönem Milletvekili Genel Seçimi aday listesini YSK'ya teslim etti. Sinan Ateş cinayetinin kilit ismi eski Ülkü Ocakları yöneticisi Tolgahan Demirbaş'ı evinde saklamakla suçlanan Olcay Kılavuz'u Mersin'de 4. sıradan, savcı Doğan Öz cinayetinin sanıklarından İbrahim Çiftçi ise Ankara 1. bölgeden 4. sıradan milletvekili adayı gösterildi.
- Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu, Kahramanmaraş merkezli depremlerinde ardından 8 Şubat'ta sosyal medyanın kısıtlanmasını "Gerekli bir durum vardı ki yapıldı." diyerek savundu.

8 Nisan

- Yeşil Sol Parti 81 ilde kendi logosu ve adaylarıyla seçime katılıyor. Türkiye İşçi Partisi ise ittifak ortağı Yeşil Sol Parti ile 49 il ve 52 seçim bölgesinde seçime katılırken ittifaktaki diğer partilerin tamamı Yeşil Sol Parti listesinde yer alacak.
- YSK, seçmen kaydını bulunduğu ile taşımayan 1 milyon 662 bin depremzede 14 Mayıs'ta seçmen kaydının bulunduğu yere dönmezse oy kullanamayacağını açıkladı.
- Canlı yayında HÜDA PAR'a dair açıklamalarda bulunan BBP lideri Mustafa Destici, "Cumhur İttifakı'nda değildir, AKP listelerinden seçime giren bir partidir." dedi.

9 Nisan

- Milletvekili aday adaylığı süreci bitti, 26 siyasi partinin hazırladığı aday listeleri YSK'ya teslim edildi. Gelecek, DEVA, Saadet ve Demokrat Parti adaylarını CHP listesinden gösterirken CHP, İYİ Parti ile de 16 ilde ortak liste hazırlandı. AK Parti'nin üç ittifak ortağı, MHP, Yeniden Refah Partisi ve BBP, YSK'ya ayrı liste verdi.
- İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın kedisine yönelik yaptığı, "İstanbul'un dönüşümü için tek bir çivi bile çakmadı." eleştirilerine "Sayın Cumhurbaşkanı'ndan yaklaşık 24 kat daha fazla iş üretmişim 4 yılda." diyerek yanıt verdi.

10 Nisan

- Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın önce "Uçak gemisi" dediği, sonradan "Dünyanın ilk SİHA gemisi" diye adlandırdığı TCG Anadolu törenle Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'na devredildi. Törene Cumhur İttifakı liderlerinin hepsi katılırken ilk defa birlikte fotoğraf verdiler.
- Bağımsız Türkiye Partisi Genel Başkanı Hüseyin Baş, oy bölmek için seçime katılmama kararı aldıklarını ve YSK'ya verilen aday listesini geri çektiklerini duyurdu.
- YSK, MHP'nin başvurusu üzerine seçimlere Yeşil Sol Partisi listelerinden girme kararı alan HDP'nin sandık kurullarında temsilci bulundurma hakkı olmadığına karar verdi.
- Karabük'te Filyos Çayı'nda cansız bedeni bulunan Gabonlu üniversite öğrencisi Dina'nın ölümünün ardında şüpheli Dursun Acar dördüncü kez gözaltına alındıktan sonra tutuklandı.
- Münevver Karabulut'u vahşice öldüren ve cezaevinde intihar eden Cem Garipoğlu'nun mezarının açılması için bir üst mahkemeye yapılan başvuru reddedildi.

11 Nisan

- AK Parti Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan, partisinin aday tanıtım toplantısına katıldı, seçim beyannamesini açıkladı, yeniden seçildiğinde, kendi döneminde konulan, kamuda işe alımlarda uygulanan mülakat sisteminin kaldırılacağını vaat etti, "profesör müsveddesi" diyerek Jeolog Naci Görür'ü hedef aldı. Prof. Dr. Naci Görür ise "Beni kastettiğini sanmıyorum." yanıtını verdi.
- Katıldığı bir canlı yayında konuşan Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, "Şu an çiftçilerimiz gayet güzel paralar kazanıyor. Ekonomik olarak iyi durumdadır." dedi.
- Anayasa Mahkemesi Genel Kurulu, HDP'nin seçim nedeniyle sözlü savunma yapmama yönündeki dilekçesini reddederek dosyanın davanın esası hakkında raporunu hazırlaması için raportöre gönderilmesine karar verdi.
- Kırmızı bültenle aranan uyuşturucu baronu Ürfi Çetinkaya yakalandı.

12 Nisan

- TİP Başkanı Erkan Baş, BBP lideri Mustafa Destici'nin kökenini sorgulayan ifadelerini, "İrkçi" diye nitelendirdi, "Bu şahsı ciddiye almam ama mesele ben değilim. Hakaret edilen ülkemizdeki milyonlarca Yugoslavya göçmenidir." diyerek tepkisini gösterdi.
- HÜDA PAR, '2023 Seçim Vizyon Belgesi'ni duyurdu. Vizyon belgesine göre 6284 sayılı yasa kaldırılmalı, zina suç olmalı, kadın fıtratına uygun şartlarda çalışmalı.
- İYİ Parti, "Davetsiz misafir" isimli ve "Akflix sunar" yazısıyla başlayan, seçimlere yönelik hazırladığı ikinci videosunu paylaştı.
- ATA İttifakı'nın Cumhurbaşkanı adayı Sinan Oğan, "seçim güvenliği" ana gündemiyle Millet İttifakı'nın Cumhurbaşkanı adayı Kemal Kılıçdaroğlu'nu CHP Genel Merkezi'nde ziyaret etti.
- Katıldığı ortak yayında konuşan Recep Tayyip Erdoğan, AK Parti döneminde 8 kere çıkan 'imar affı' uygulamasını 'yeni dönemde' kaldıracağını ve 'affedilemez suçlar' arasına alacağını söyledi.

13 Nisan

- Sinan Ateş cinayeti şüphelilerinden Tolgahan Demirbaş'ın gözaltı tutanağı savcılık dosyasına girdi ancak tutanaktan MHP'nin Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un adı çıkarıldı.
- Eski HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş, seçim sonrası PKK'nın Türkiye'de tümüyle silah bırakması için çalışacaklarını söyleyerek "PKK eylemsizlik kararı alıp çözüme kapı araladı." dedi.
- Katıldığı televizyon programında konuşan CHP listelerinden Ankara 1. Bölge 4. sıradan, DEVA'nın kontenjan adayı gösterilen eski Adalet Bakanı Sadullah Ergin, tepkilere karşın adaylıktan çekilmeyeceğini, CHP'den de böyle bir talep olmadığını belirtti. DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan da sosyal medyadan yaptığı açıklama ile Ergin'e sahip çıktı.
- Memleket Partisi lideri Muharrem İnce, gençlerin sorularını yanıtladığı Babala TV yayınında çok sinirlendi, soru yönelten katılımcıları hedef alınca birçok seyirci salonu terk etti.

14 Nisan

- TİP lideri Erkan Baş, Muharrem İnce'ye tepki gösterdi, "Benim bütün amacım seçimi ikinci tura bırakmak diye bir şey olabilir mi? Burada bir itiraf var. Kime hizmet ediyorsunuz?" diye sordu, "Halk saray rejiminden bir an önce kurtulmak istiyor." dedi.
- HDP Eş Genel Başkanı Mithat Sancar, Antalya'da partisinin adaylarını tanıttı, "Bu düzen savaştan, nefretten, ırkçılıktan besleniyor. Bütün bunlara son vermeye, Kürt sorununa demokratik çözüm için geliyoruz. Bu ülkeye kalıcı barışı getirmeye geliyoruz. Çözüm biziz." dedi.
- İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener "Kürt'sün eşitsin PKK'lısın. Ben bunu reddediyorum, reddettim. İster oy verin ister oy vermeyin. Reddediyorum. Beraberce reddediyoruz." diye konuştu.
- Diyarbakır'da konuşan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Kürtleri sokağa dökerek 51 kişinin Diyarbakır'da öldürüldüğünü belirterek "Şimdi bu Selo, nerede? Yasin Börü yavrumuzu bunlar şehit etmediler mi? Ya bunların derdi Kürt filan değil. Bunlar katil katil, bunlar terörist." dedi.
- Ankara İdare Mahkemesi, Show Tv ekranlarında izleyicilerle buluşan "Kızılıcak Şerbeti" dizisi için son dakika verdiği kararla "yürütmeyi durdurma" kararını kaldırdı. Dizinin özeti sırasında yayın kesilerek RTÜK'ün cezası nedeniyle "İslamofobi" belgeseli yayınlandı.

SÜREKLİ TAKİP:
**SİYASİ PARTİLERİN
OY ORANLARI**

NİSAN AYI SİYASİ SONUÇLARI

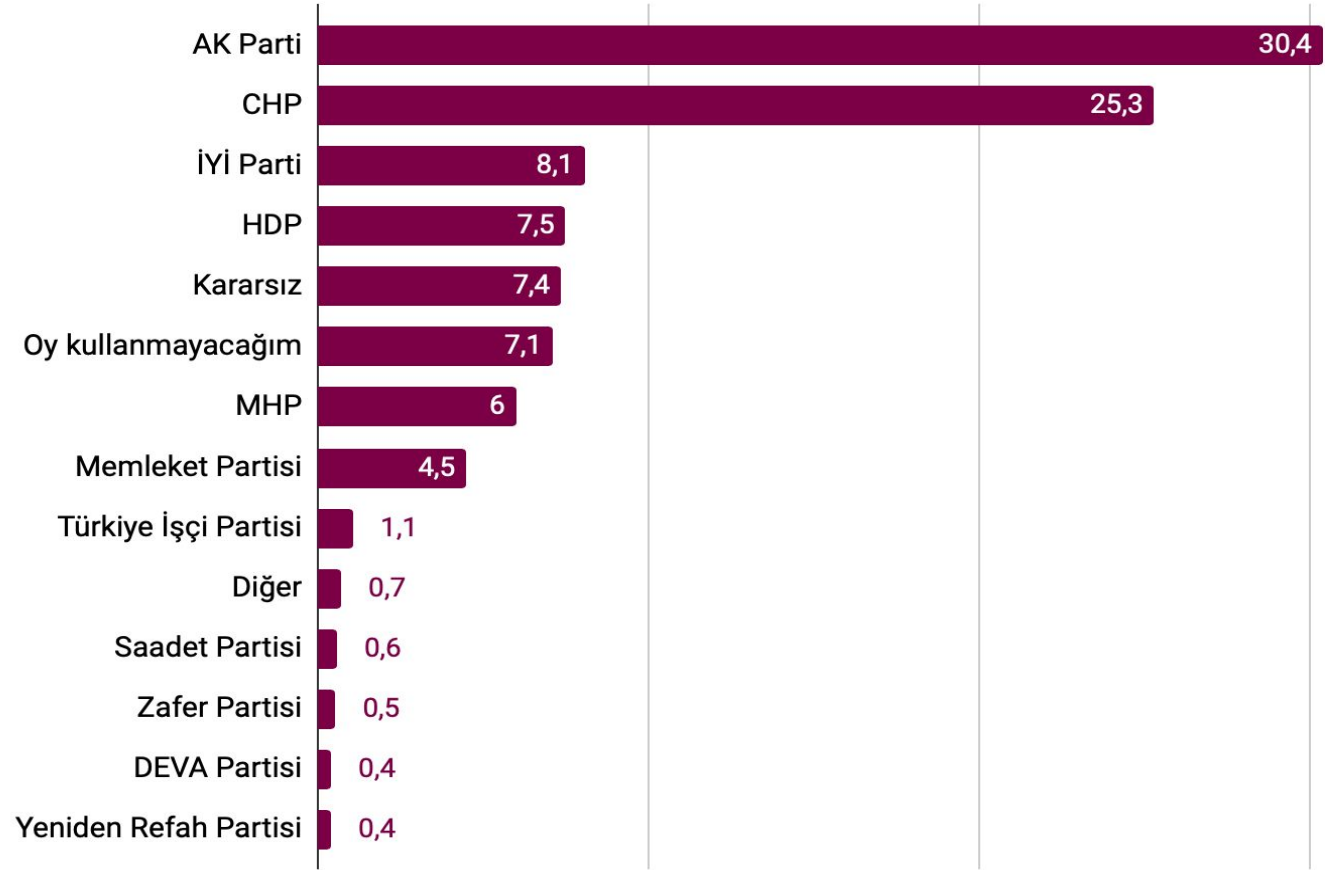
- Bir sonraki sayfa **Nisan 2023** siyasi sonuçlarını içermektedir.
- Sonuçlar **%7,4** seviyesinde olan kararsızlar hem dağıtılmadan hem de dağıtılarak sunulmuştur.
- Kararsızların dağıtılması partilerin oy oranlarına göre nispi olarak **YAPILMAMIŞTIR**.
- Kararsızlar, çoklu mütekabiliyet analizi kullanılarak, kararsız olduğunu ifade eden katılımcıların tüm diğer sorulara verdikleri cevaplar göz önüne alınarak, bu eğilimleri doğrultusunda dağıtılmıştır.
- Oy kullanmayacağını belirtenler partiler arasında eşit olarak dağıtılmıştır.

Yayın Politikası

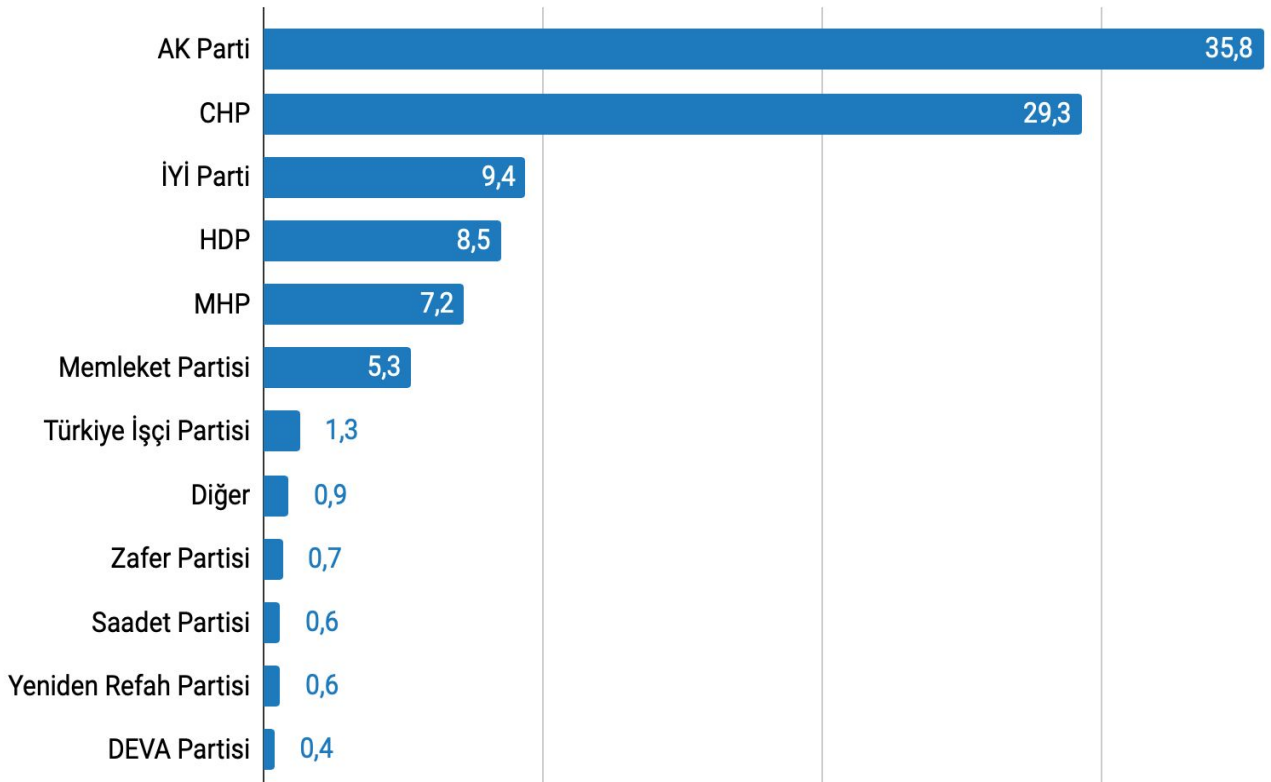
Bu raporun içeriği kişiye özel olup hiçbir medya veya sosyal medya mecrasında paylaşılamaz. Bu konudaki hassasiyetiniz için teğekkür ederiz.

Bu Pazar genel seçim olsa hangi partiye oy verirsiniz? (%)

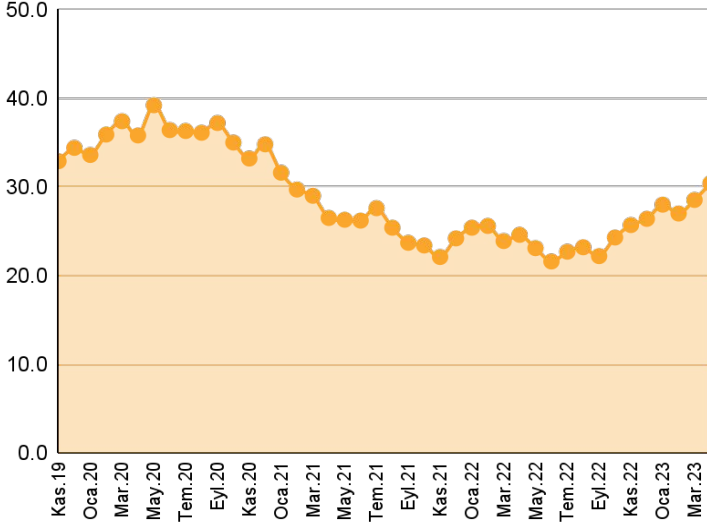
KARARSIZLAR DAĞITILMADAN

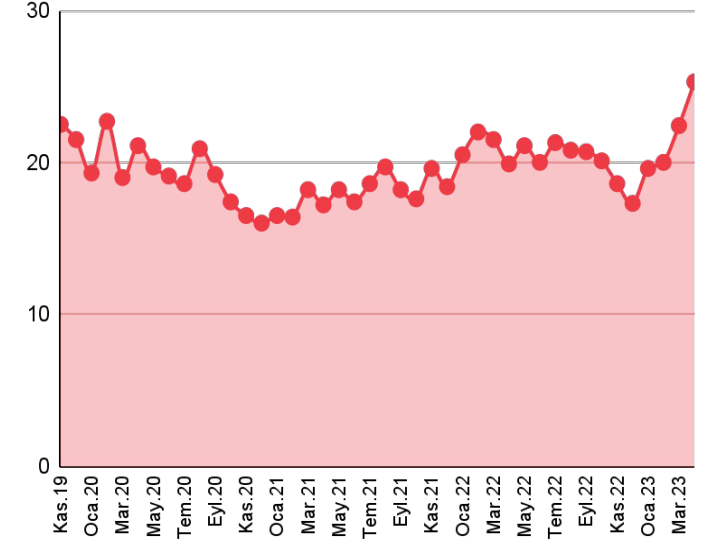
KARARSIZLAR DAĞITILDIĞINDA

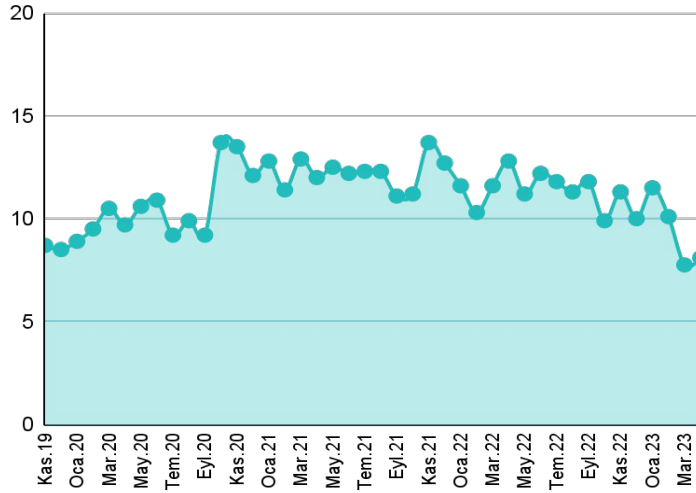
AK Parti

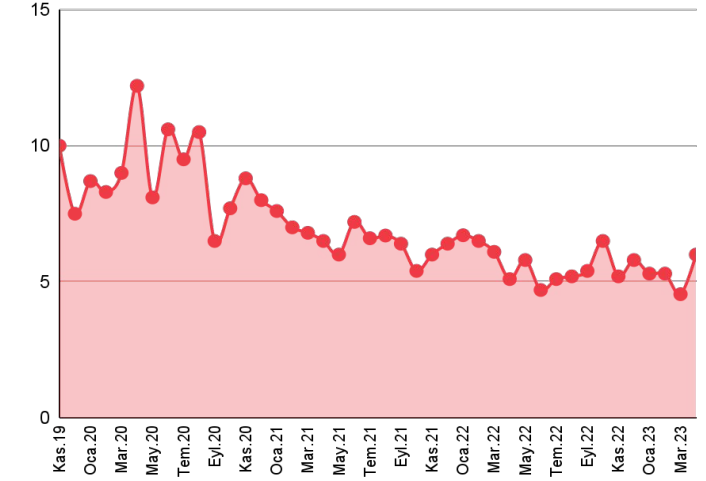
CHP

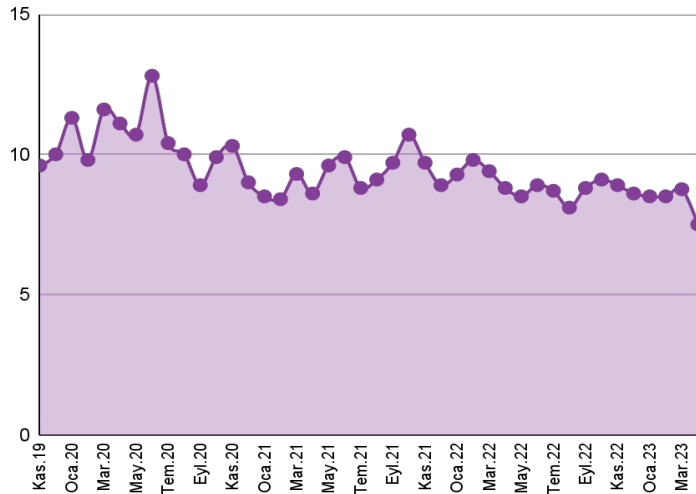
İYİ Parti

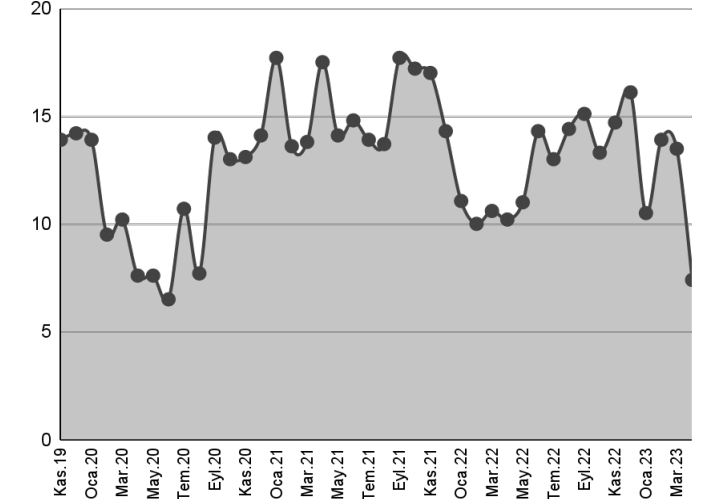
MHP

HDP

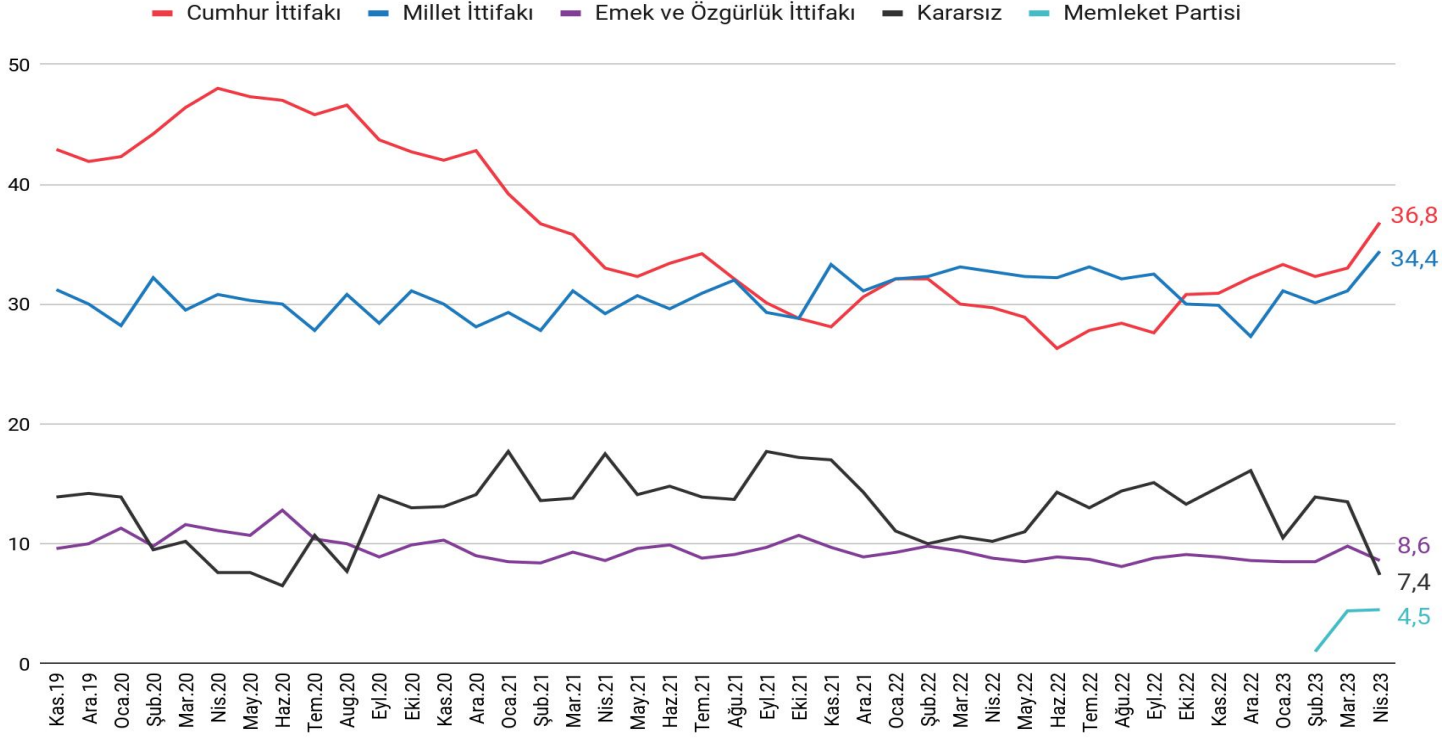
Kararsız

Bu Pazar genel seçim olsa hangi partiye oy verirsiniz? (%)

(Millet İttifakı'nın oy oranı hesaplanırken Altılı Masa partileri baz alınmıştır.)

2018 Milletvekili Seçimleri Oy Tercihi

	%	2018 Milletvekili Seçimleri Oy Tercihi				
		AK Parti	CHP	HDP	İYİ Parti	MHP
Bu Pazar Oy Tercihi						
AK Parti		71,1	4,3	4,4	2,7	9,7
CHP		7,9	77,3	25,6	16,1	9,5
HDP		1	0,7	63,6	0	0
İYİ Parti		2	1,5	0,6	68	8,8
MHP		1,4	1,7	0	1,5	54,2
Memleket Partisi		2,1	4,9	2,1	3,9	3,6
Diğer		1,4	3,4	3	3,4	4,1
Kararsız		9,8	4,4	0,3	3,7	5,9
Oy Kullanmayacağım		3,3	1,8	0,3	0,7	4,2
Toplam		100	100	100	100	100

SÜREKLİ TAKİP:
SİYASETÇİLERİN
BAŞARI PUANI

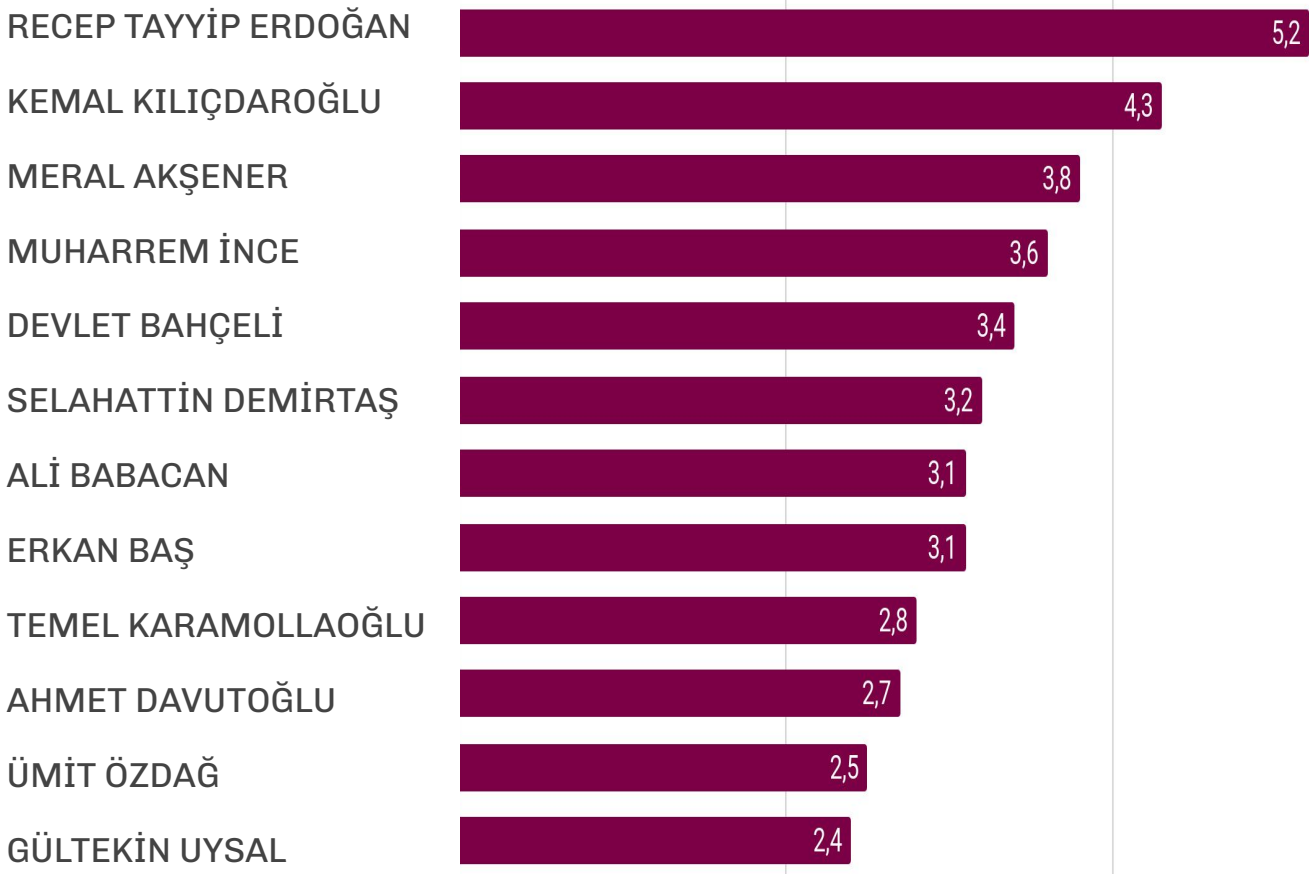

Yayın Politikası

Bu raporun içeriği kişiye özel olup hiçbir medya veya sosyal medya mecrasında paylaşılamaz. Bu konudaki hassasiyetiniz için teşekkür ederiz.

Sayacağım siyasetçileri 1-10 arası ne kadar başarılı buluyorsunuz?

(1=Çok başarısız, 10=Çok başarılı)

Liderlerin başarı puanları sıralamasında Cumhurbaşkanı Erdoğan birinci sıradaki yerini koruyor.

Erdoğan'ın başarı puanı Eylül 2021-Eylül 2022 arasındaki bir yıllık dönemde 5'in üzerine hiç çıkmamıştı. Son altı aylık dönemde ise Erdoğan'ın başarı puanı 5,1-5,3 aralığında.

CHP lideri Kılıçdaroğlu ise geçen ay olduğu gibi listede ikinci sıradaki yerini koruyor. Kılıçdaroğlu'nun başarı puanı iki buçuk yıldır 4'ün üzerine çıkmamıştı. Şubat 2023'ten bu yana ise 4 - 4,3 seviyesinde.

İnce'nin yükselişi durdu.

Şubat 2023'ten bu yana başarı sıralamasında sürpriz bir yükseliş yaşayan Memleket Partisi lideri İnce'nin başarı puanında ise düşüş var.

Geçtiğimiz ay 4,3 puan ile Kılıçdaroğlu ile birlikte ikinciliği paylaşan Muharrem İnce'nin başarı puanında 0,7 puanlık bir gerileme söz konusu.

İYİ Parti lideri Akşener'in başarı puanı ise mart ayında yaşadığı sert düşüşün ardından yükselmeye başladı. Mart 2023'e göre Akşener'in puanı 0,1 yükseldi.

CUMHURBAŞKANLIĞI BİRİNCİ TUR SEÇİMLERİ

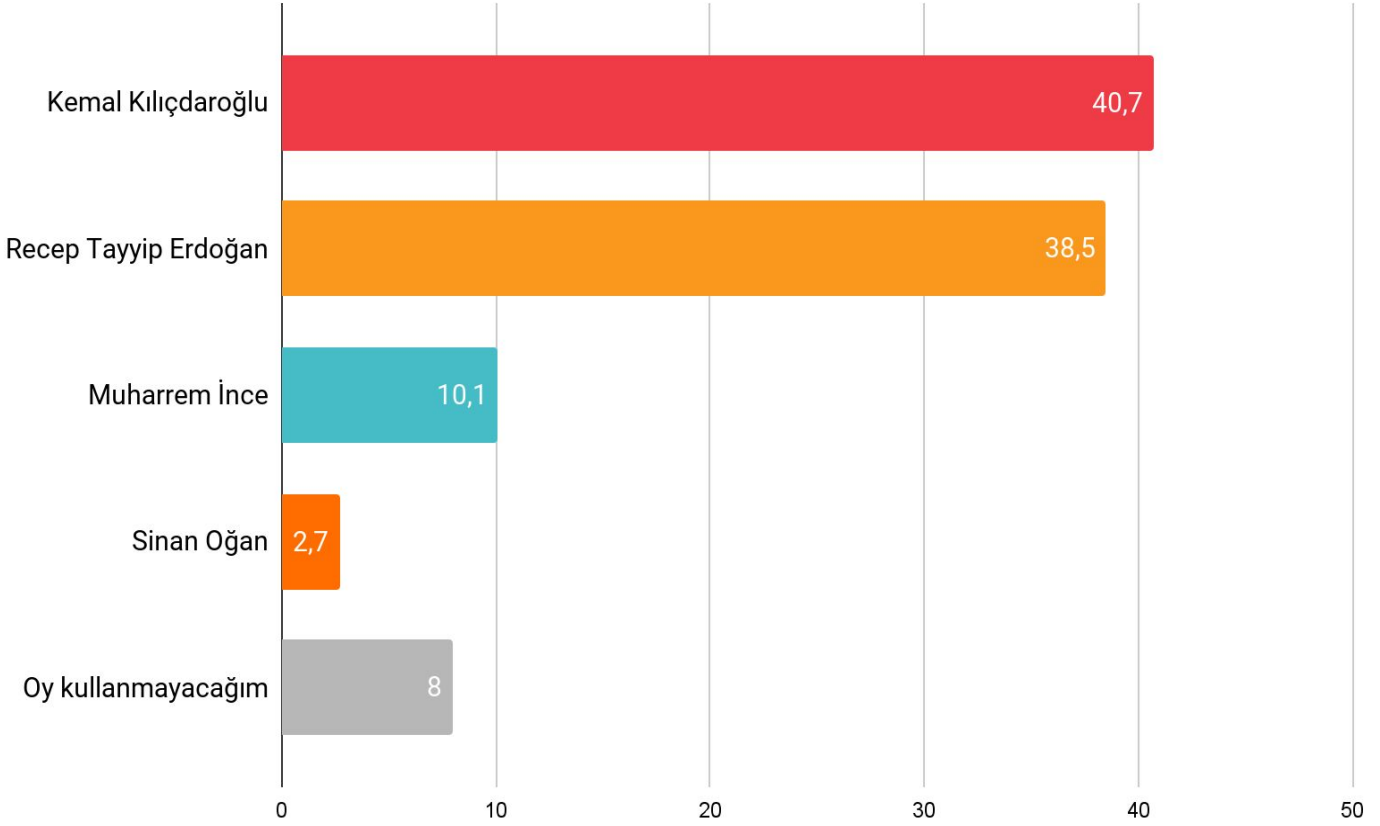

Yayın Politikası

Bu raporun içeriği kişiye özel olup hiçbir medya veya sosyal medya mecrasında paylaşılamaz. Bu konudaki hassasiyetiniz için teğekkür ederiz.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde sayacağım adaylardan hangisine oy verirsiniz? (%)

Cumhurbaşkanlığı birinci tur seçimlerini sorduğumuzda katılımcıların %40,7'si Millet İttifakı'nın adayı **Kılıçdaroğlu'nun** oy vereceğini belirtti.

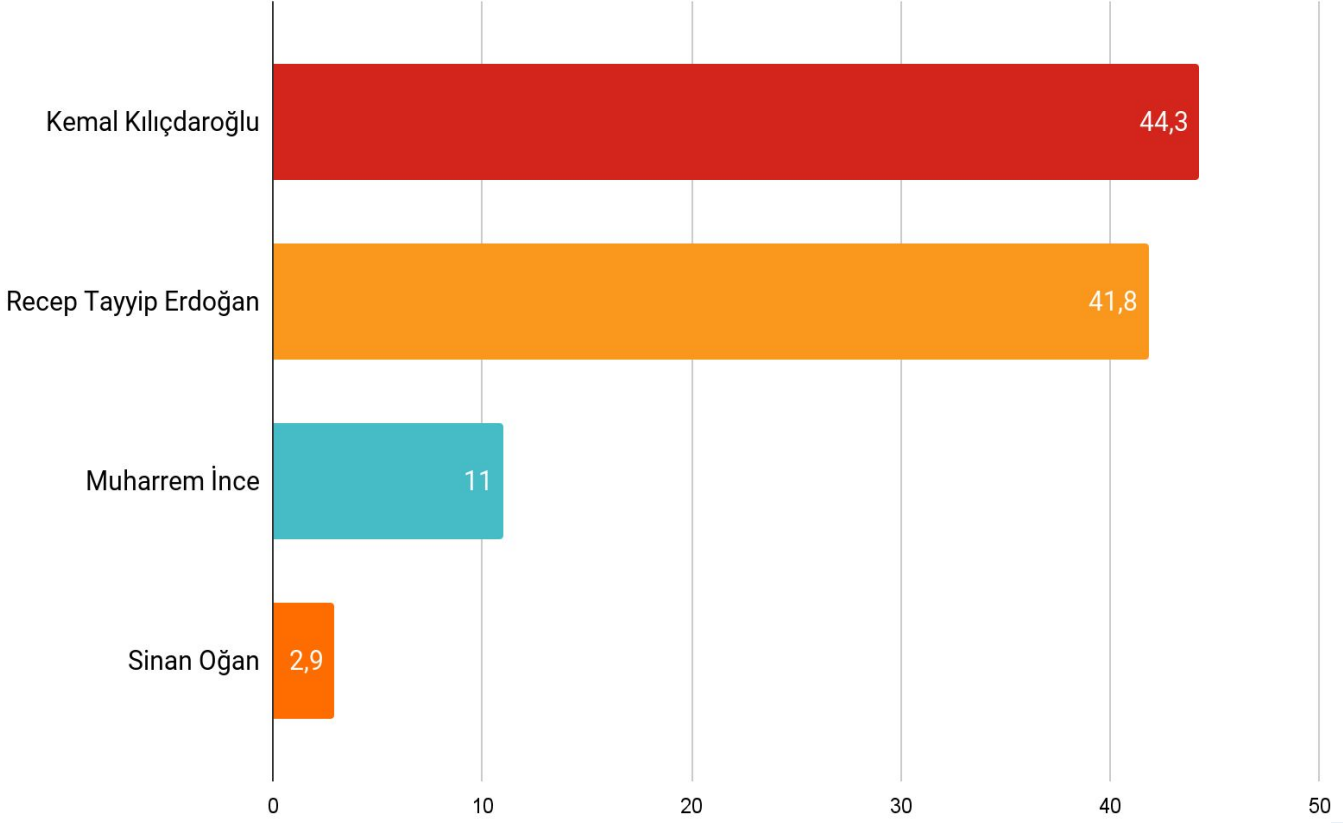
Cumhur İttifakı'nın adayı **Recep Tayyip Erdoğan'ın** oy oranı ise %38,5 oldu.

Muharrem **İnce'nin** oy oranı %10,1 seviyesinde.

Ata İttifakı'nın adayı **Sinan Oğan'ın** oy oranı ise %2,7.

%8'lik kesim ise **sandığa** gitmeyeceğini belirtiyor.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde sayacağım adaylardan hangisine oy verirsiniz? (%)

Oy kullanmayacağını belirten seçmenleri dışarıda bıraktığımızda seçim sonuçlarına göre hiçbir aday çoğunluğu sağlayamıyor. Buna göre seçim ikinci tura kalıyor.

Sandiğa gitmeyecek seçmenleri dışarıda bıraktığımızda **Kemal Kılıçdaroğlu**'nun oy oranı **%44,3**'e kadar yükseliyor.

İkinci sırada **%41,8** oy oranı ile **Recep Tayyip Erdoğan** yer alıyor.

Muharrem İnce'nin oy oranı **%11** seviyesine yükselirken **Sinan Oğan** oyların **%2,9**'unu kazanmış görünüyor.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde sayacağım adaylardan hangisine oy verirsiniz?

%	Erkek	Kadın	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
Recep Tayyip Erdoğan	36,3	40,7	32,5	42,5	43,3	40	33,1	35,7
Kemal Kılıçdaroğlu	42,4	38,9	32,5	33,6	36,7	42,2	54,5	50,7
Muharrem İnce	11,9	8,4	23,5	14,7	8,2	5,3	3,7	3,5
Sinan Oğan	4	1,4	1,9	1,3	3	4,8	2,6	2,4
Oy kullanmayacağım	5,5	10,6	9,5	7,9	8,8	7,7	6,1	7,7
Toplam	100	100	100	100	100	100	100	100

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde hangi adaya oy vereceklerini sorduğumuzda kadın katılımcılarda en çok verilen cevap Erdoğan oldu.

Cinsiyet gruplarının cumhurbaşkanlığı seçimlerindeki oy davranışları arasında büyük bir fark yok. Bununla birlikte erkeklerde %42 ile en çok verilen yanıt Kemal Kılıçdaroğlu iken kadınlarda %41 ile Tayyip Erdoğan.

Öte yandan, kadın katılımcılarda sandığa gitmeyeceklerin oranı erkeklere göre 5 puan daha yüksek. Kadınların %11'i, erkeklerin ise %6'sı oy kullanmayacağını belirtti.

Yaş yükseldikçe Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde İnce'ye oy vereceklerin oranı düşüyor.

Muharrem İnce'nin adaylığı polemik yaratmıştı. Sonuçlara göre, İnce'nin 18-34 yaş aralığında hatırı sayılır bir kitlesi var. En genç yaş grubunda İnce'ye oy vereceklerin oranı %24. 25-34 yaş grubunda ise %15'lik kesim İnce'ye oy vereceğini belirtti.

25-44 yaş aralığında en çok verilen cevap Tayyip Erdoğan olurken 45 ve üzeri yaş gruplarında en çok desteklenen aday Kılıçdaroğlu.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde sayacağım adaylardan hangisine oy verirsiniz?

%	AK Parti	CHP	HDP	İYİ Parti	MHP	İlköğretim ve altı	Ortaokul	Lise	Yüksekokul ve üzeri
Recep Tayyip Erdoğan	76,8	4,9	4,2	2,1	59,5	51,5	40,7	36	24,2
Kemal Kılıçdaroğlu	12,2	78,4	88,4	76	17,3	30,2	39,2	41,8	53,5
Muharrem İnce	6,4	10,9	4,9	7,9	11,3	5,7	7,7	13,5	10,8
Sinan Oğan	1,2	1,3	0	11,5	7	2,6	1,2	2,4	4,4
Oy kullanmayacağım	3,4	4,6	2,6	2,5	4,9	9,9	11,2	6,3	7
Toplam	100	100	100	100	100	100	100	100	100

2018'deki oy tercihine göre

AK Partili seçmenin %20'si, MHP'li seçmenin %35'i cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Erdoğan'dan farklı bir adaya oy vereceğini belirtti.

AK Partili seçmenin %12'si, MHP'li seçmenin ise %17'si cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Kılıçdaroğlu'nu destekliyor.

CHP cephesinde ise azımsanmayacak %11'lik kesimin oyu İnce'den yana. AK Partili seçmenin %6'sı, MHP'li seçmenin ise %11'i oyunu İnce'ye vereceğini belirtti.

Eğitim seviyesi arttıkça Kılıçdaroğlu'na olan destek artıyor, Erdoğan'a destek düşüyor.

İlköğretim ve altı eğitim grubunda katılımcıların %52 ile çoğunluğu Erdoğan'ı destekliyor. Üniversite mezunlarında ise %54 ile çoğunluğun seçimi Kılıçdaroğlu'ndan yana.

Yüksekokul ve üzeri eğitim grubu aynı zamanda Sinan Oğan'a olan desteğin %4 ile diğer gruplara kıyasla en yüksek seviyede gerçekleştiği grup oldu.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde sayacağım adaylardan hangisine oy verirsiniz?

%	AK Parti	CHP	HDP	İYİ Parti	MHP	Memleket Partisi	Kararsızım	Oy Kullanmayacağım
Recep Tayyip Erdoğan	96,5	1,5	0,8	0	80,6	0,6	32	14,9
Kemal Kılıçdaroğlu	1,3	91,4	88,5	83,4	6,2	2,6	15,1	2,9
Muharrem İnce	1,1	4,8	5,7	6	7,1	92,5	20	16
Sinan Oğan	0,6	1,3	0,6	7,8	5,1	4,4	4,3	2,4
Oy kullanmayacağım	0,6	1	4,4	2,8	1,1	0	28,5	63,8
Toplam	100	100	100	100	100	100	100	100

Bu Pazar seçim olsa oy davranışına göre

Kararsız seçmenlerin %32'si cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Erdoğan'a oy vereceğini belirtti.

Seçmenlerin destekledikleri parti ile cumhurbaşkanı adayı arasında paralellik var. Önümüzdeki genel seçimlerde MHP'ye oy verecek seçmenlerde ise %18'lik kesim Erdoğan dışındaki adaya oy vereceğini belirtti.

Hangi partiye oy vereceği konusunda kararsız olanların cumhurbaşkanlığı seçimlerinde %32 ile en çok destekledikleri aday Erdoğan. Erdoğan'ı %20 ile İnce ve %15 ile Kılıçdaroğlu takip ediyor.

Milletvekili seçimlerinde oy kullanmayacağını söyleyen seçmenler cumhurbaşkanlığı seçimlerinde özellikle iki adayı destekliyor: Erdoğan ve İnce.

Parlamento seçimlerinde sandığa gitmeyecek seçmenlerin %64 ile çoğunluğu cumhurbaşkanlığı seçimlerinde de oy kullanmayacağını belirtti. Bu grupta cumhurbaşkanlığı seçimlerinde oy kullanacak kesimin ise %15'i Erdoğan'ı, %16'sı ise İnce'yi destekliyor.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde sayacağım adaylardan hangisine oy verirsiniz?

%	Emekli, çalışmıyor	İşsiz ama iş aramıyor	İşsiz ve iş arıyor	Kendi hesabına çalışan veya işveren	Maaşlı devlet çalışanı	Öğrenci	Ücretli özel sektör çalışanı	Ücretli ya da yevmiyeli çalışan
Recep Tayyip Erdoğan	31,8	49,8	41,2	39,3	34,4	29	33,1	39,5
Kemal Kılıçdaroğlu	57,7	28	44,5	40,2	42,1	38,7	40,5	30,1
Muharrem İnce	4,2	7,3	5,9	9,3	7,7	22	17,6	18,3
Sinan Oğan	3	2,3	2	3,1	6,2	1,6	2,9	0
Oy kullanmayacağım	3,4	12,6	6,4	8,2	9,6	8,7	5,9	12,2
Toplam	100	100	100	100	100	100	100	100

Yevmiyeli çalışanlar ve işsiz olup iş aramayanlar haricindeki bütün çalışma gruplarında katılımcıların en çok desteklediği cumhurbaşkanı adayı Kılıçdaroğlu oldu.

Bütün istihdam gruplarında Erdoğan'ın destek oranı %29 ile %50 arasında, Kılıçdaroğlu'nun destek oranı ise %28 ile %58 arasında değişiyor. Erdoğan'a desteğin en yoğun olduğu grup içinde ev hanımlarının da bulunduğu işsiz olup iş aramayanlar. Kılıçdaroğlu ise en büyük desteği emeklilerden alıyor (%58).

İnce'ye desteğin en yüksek seviyede olduğu grup öğrenciler.

Öğrencilerin en çok desteklediği aday %39 ile Kılıçdaroğlu. İkinci sırada %29 ile Erdoğan gelirken üçüncü sırada %22 ile Muharrem İnce geliyor.

İnce'ye verilen destek üç istihdam grubu hariç %10'un altında. Öğrenciler, yevmiyeli çalışanlar ve ücretli özel sektör çalışanlarında ise İnce'ye oy vereceklerin oranı %15'i geçiyor.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde sayacağım adaylardan hangisine oy verirsiniz?

%	Çok Kötü	Kötü	Ne iyi Ne Kötü	İyi	Çok İyi
Recep Tayyip Erdoğan	9,1	35,1	78,3	95,3	91,9
Kemal Kılıçdaroğlu	67,2	34	4,8	1	3,9
Muharrem İnce	11	15,3	8,7	3,1	2,1
Sinan Oğan	3,3	4,2	1,7	0	0
Oy kullanmayacağım	9,4	11,5	6,6	0,7	2,1
Toplam	100	100	100	100	100

Ekonominin bugününe dair görüşlere göre

Ekonominin güncel durumu hakkında olumlu görüşlerde bulunanların çoğunluğu cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Erdoğan'ı destekliyor.

Seçmenlerin ekonomik duruma ilişkin yorumları ile cumhurbaşkanlığı seçimlerindeki oy tercihleri arasında bir paralellik var.

Ekonominin "çok iyi" olduğunu düşünenlerin %92'si Erdoğan'ı desteklerken "çok kötü" olduğunu düşünenlerde bu oran %10'a geriliyor.

Türkiye'de ekonomik gidişatın "kötü" olduğunu düşünenlerin içinde Erdoğan ve Kılıçdaroğlu'nu destekleyenlerin oranları birbirine yakın.

Güncel ekonomik durumu "kötü" olarak yorumlayanların %35'i cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Erdoğan'a, %34'ü ise Kılıçdaroğlu'na oy vereceğini belirtti. Bu grup içinde İnce'yi destekleyenlerin oranı %15 oldu.

CUMHURBAŞKANLIĞI
İKİNCİ
TUR SEÇİMLERİ

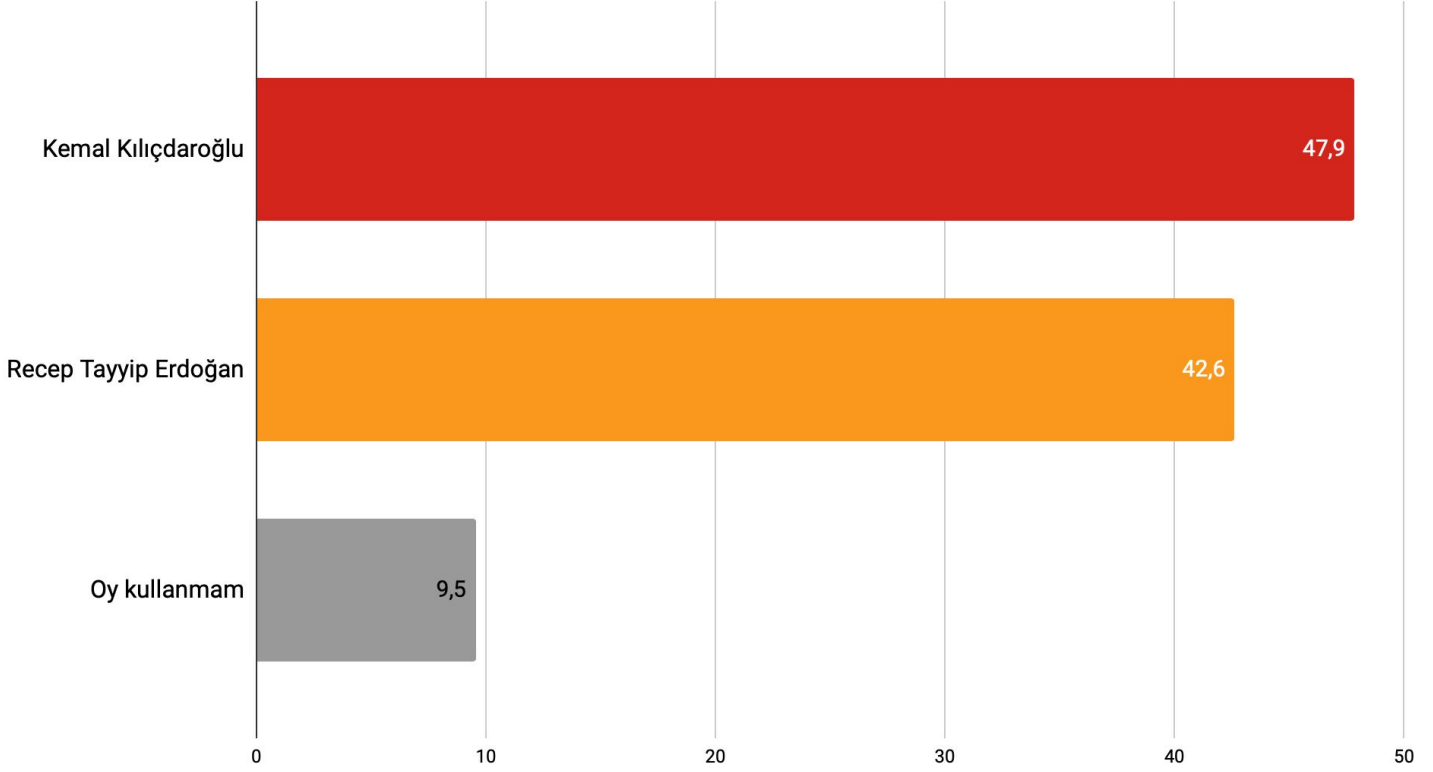

TR

Yayın Politikası

**Bu raporun içeriği
kişiye özel olup hiçbir
medya veya sosyal
medya mecrasında
paylaşılamaz. Bu
konudaki
hassasiyetiniz için
teşekkür ederiz.**

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turunda hangi adaya oy verirsiniz? (%)

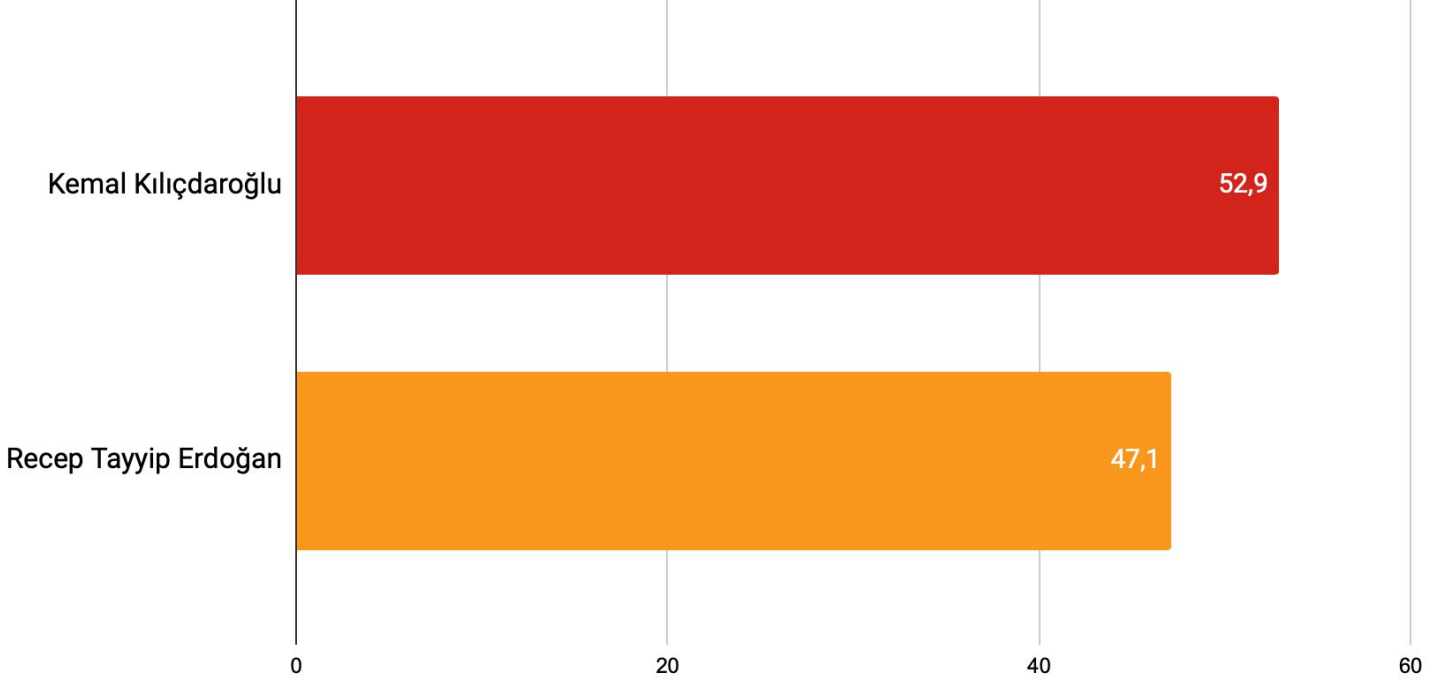

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turunda seçmenlerin en çok tercih ettiği adayın Kılıçdaroğlu olduğu görülüyor.

Millet İttifakı'nın Cumhurbaşkanı adayı Kemal Kılıçdaroğlu'nun ikinci turdaki oy oranı %47,9. Cumhurbaşkanlığı'nın adayı Recep Tayyip Erdoğan'ın oy oranı ise %42,6. Kılıçdaroğlu'nun Erdoğan karşısında yaklaşık 5 puanlık bir üstünlüğü mevcut.

Seçimlerin ikinci turunda sandığa gitmeyeceğini ifade eden seçmenlerin oranı ise %9,5.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turunda hangi adaya oy verirsiniz? (%)

İkinci turda sandığa gitmeyecek seçmenlerin oranı iki adaya da eşit dağıtıldığında oy çoğunluğunu Kılıçdaroğlu sağlıyor.

Oy kullanmayacak seçmenler dağıtıldığında Kılıçdaroğlu'nun oy oranı %52,9'a yükseliyor.

Recep Tayyip Erdoğan ise oyların %47,1'ini topluyor.

Sonuçlar, ikinci turda %50'nin üzerindeki çoğunluğu Millet İttifakı'nın adayı Kılıçdaroğlu'nun sağladığını gösteriyor.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turunda hangi adaya oy verirsiniz?

%	Erkek	Kadın	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
Recep Tayyip Erdoğan	41	44,2	39,9	49,4	45,5	44,2	34,9	37,5
Kemal Kılıçdaroğlu	51,1	44,5	48,9	41,9	41,7	47	57,1	56,5
Oy kullanmayacağım	7,8	11,3	11,2	8,7	12,9	8,8	8	6
Toplam	100	100	100	100	100	100	100	100

Her iki cinsiyet grubunda da en çok verilen yanıt Kemal Kılıçdaroğlu oldu.

Hem kadın hem de erkek katılımcılar arasında cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci tura kalması durumunda Kılıçdaroğlu'nu destekleyeceğini söyleyenler Erdoğan'ı destekleyenlerden fazla.

Erkek katılımcıların %51 ile çoğunluğu Kılıçdaroğlu yanıtını verirken kadın katılımcılarda bu oran %45 oldu.

Öte yandan cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci tura kalması durumunda oy kullanmayanların oranı kadınlarda %11 iken erkeklerde %8.

Erdoğan'a verilen desteğin en yüksek olduğu yaş grupları 25-34 ve 35-44.

Bütün yaş grupları arasında Erdoğan ve Kılıçdaroğlu'nun arasındaki fark %3-%22 arasında değişiyor.

İki yaş grubu haricinde bütün yaş gruplarında Kılıçdaroğlu'na verilen destek Erdoğan'a verilen desteğin üzerinde. Oyunu Erdoğan'dan yana kullanacağını söyleyenlerin oranı 25-34 ve 35-44 yaş grupları içinde Kılıçdaroğlu'nu geçiyor.

Seçimlerin ikinci tura kalması durumunda Kılıçdaroğlu'nu destekleyeceğini belirtenlerin oranı 55-64 yaş aralığında %57'ye yükseliyor.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turunda hangi adaya oy verirsiniz?

%	AK Parti	CHP	HDP	İYİ Parti	MHP	İlköğretim ve altı	Ortaokul	Lise	Yüksekokul ve üzeri
Recep Tayyip Erdoğan	80,8	7	6,8	3,9	63,2	53,6	44,1	41,5	29
Kemal Kılıçdaroğlu	13,9	89,1	90,8	91	23,2	35,6	44,6	50	62,2
Oy kullanmayacağım	5,4	4	2,4	5,1	13,6	10,7	11,3	8,5	8,8
Toplam	100	100	100	100	100	100	100	100	100

2018'deki oy tercihine göre

MHP seçmeni içinde Cumhur İttifakı'nın adayına oy vermeyeceklerin oranı %37 seviyesinde.

2018 genel seçimlerinde AK Parti'ye oy vermiş seçmenlerin %14'ü önümüzdeki cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turunda Kılıçdaroğlu'na oy vereceğini belirtti. %5'lik kesim ise ikinci tur seçimlerinde sandığa gitmeyeceğini ifade etti.

MHP seçmeninde ise ikinci tur seçimlerinde Kılıçdaroğlu'nu destekleyeceklerin oranı %23 seviyesinde. HDP, İYİ Parti ve CHP seçmeninde ise %90'lık çoğunluğun oyu Kılıçdaroğlu'ndan yana.

Dört eğitim grubunun üçünde, ikinci tur seçimlerinde Kılıçdaroğlu'nu destekleyenler Erdoğan'ın üzerinde.

İkinci tur seçimlerine ilişkin sonuçlarda da eğitim seviyesi yükseldikçe Kılıçdaroğlu'na oy vereceklerin oranı yükselirken Erdoğan'ı destekleyenlerin oranı düşüyor.

Üniversite mezunu grubunda %62 ile çoğunluk seçimlerin ikinci tura kalması durumunda Kılıçdaroğlu'na oy vereceğini belirtti. İlkokul ve altı eğitim grubunda ise %54 ile çoğunluk Erdoğan'ı destekliyor.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turunda hangi adaya oy verirsiniz?

%	AK Parti	CHP	HDP	İYİ Parti	MHP	Memleket Partisi	Kararsızım	Oy Kullanmayacağım
Recep Tayyip Erdoğan	97,5	2,1	2,4	0,9	84,9	28,7	42,9	26,6
Kemal Kılıçdaroğlu	1,7	96,7	93,4	96,9	8,5	44,8	28,9	14,6
Oy kullanmayacağım	0,8	1,2	4,3	2,2	6,7	26,5	28,2	58,7
Toplam	100	100	100	100	100	100	100	100

Bu Pazar seçim olsa oy davranışına göre

Parlamento seçimlerinde sandığa gitmeyecek seçmenlerin dörtte birinden fazlası seçimlerin ikinci tura kalması durumunda Erdoğan'ı destekleyeceklerini ifade ettiler.

Genel anlamda katılımcıların önümüzdeki seçimlerde oy verecekleri parti ile destekledikleri cumhurbaşkanı adayları arasında büyük bir paralellik var.

Bununla birlikte milletvekili seçimlerinde MHP'ye oy verecek seçmenlerin %9'u cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Kılıçdaroğlu'nu destekliyor.

Milletvekili seçimlerinde İnce'nin Memleket Partisi'ne oy verecek seçmenlerin yarısına yakını ikinci tur seçimlerinde Kılıçdaroğlu'nu destekliyor.

Cumhurbaşkanlığı seçimleri ile ilgili en çok merak edilen konulardan biri de İnce'nin Memleket Partisi seçmenlerinin ikinci turda hangi adaya oy vereceği.

Sonuçlara göre Memleket Partisi'ni destekleyenlerin %45'i ikinci tur seçimlerinde Kılıçdaroğlu'na oy verirken %29'u Erdoğan'ı destekleyeceğini söylüyor. %27'lik kesim ise sandığa gitmeyeceğini belirtiyor.

Milletvekili seçimlerinde kararsız olanların %43'ü ise seçimlerin ikinci tura kalması durumunda Erdoğan'ı destekleyecek.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turunda hangi adaya oy verirsiniz?

%	Recep Tayyip Erdoğan	Kemal Kılıçdaroğlu	Muharrem İnce	Sinan Oğan	Oy Kullanmayacağım
Recep Tayyip Erdoğan	98,9	0,8	25,9	19,8	13,4
Kemal Kılıçdaroğlu	0,6	98,3	49,9	53,8	14,1
Oy kullanmayacağım	0,5	0,9	24,2	26,4	72,4
Toplam	100	100	100	100	100

Cumhurbaşkanlığı birinci tur seçimlerindeki oy davranışına göre

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Muharrem İnce'ye oy verecek seçmenlerin yarısı ikinci tur seçimlerinde Kılıçdaroğlu'nu destekliyor.

Birinci tur seçimlerinde İnce'ye oy verecek seçmenin ikinci turda hangi adayı destekleyeceği önümüzdeki seçimler açısından kritik önem taşıyor.

Sonuçlarımıza göre birinci tur seçimlerinde İnce'yi destekleyen seçmenlerin yarısı (%50) ikinci tur seçimlerinde Kılıçdaroğlu'nu destekleyecek. İnce'ye oy veren seçmenin %26'sı ise ikinci turda oyunu Erdoğan'dan yana kullanacağını belirtti. İnce seçmeninin %24'ü ise ikinci turda sandığa gitmeyeceğini ifade etti.

İlk turda Sinan Oğan'a oy verecek beş seçmenden biri ikinci turda oyunu Erdoğan'dan yana kullanacağını belirtti.

Cumhurbaşkanlığı birinci tur seçimlerinde Sinan Oğan'a oy verecek seçmenlerin %54 ile çoğunluğu ikinci tur seçimlerinde Kılıçdaroğlu'nu destekleyecek. Buna karşılık Oğan seçmeninin %20'si ikinci turda Erdoğan'a oy vereceğini belirtti.

İlk turda sandığa gitmeyi düşünmeyen seçmenlerin %72'si ikinci turda da oy vermeyi düşünmüyor. Kalan %28'lik kesimin içinde ise Erdoğan'ı ve Kılıçdaroğlu'nu destekleyecek olanların oranları benzer seviyede.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turunda hangi adaya oy verirsiniz?

%	Emekli, çalışmıyor	İşsiz ama iş aramıyor	İşsiz ve iş arıyor	Kendi hesabına çalışan veya işveren	Maaşlı devlet çalışanı	Öğrenci	Ücretli özel sektör çalışanı	Ücretli ya da yevmiyeli çalışan
Recep Tayyip Erdoğan	32,9	52,9	43,3	42,8	39,8	33,8	41,4	48,2
Kemal Kılıçdaroğlu	61,6	33,5	48,2	46,3	49,5	56,5	52,2	38,4
Oy kullanmayacağım	5,6	13,6	8,5	11	10,7	9,7	6,5	13,5
Toplam	100	100	100	100	100	100	100	100

Erdoğan'a desteğin en yoğun olduğu istihdam grubu işsiz olup iş aramayanlar (%53).

İstihdam grupları arasında Erdoğan'a ve Kılıçdaroğlu'na verilen destek arasında belirgin farklar var.

Kılıçdaroğlu, emekli ve çalışmıyor (%62), öğrenciler (%57) ve ücretli özel sektör çalışanları (%52) grubunda çoğunluğu sağlıyor.

Erdoğan'a verilen desteğin %50'nin üzerinde olduğu tek grup %53 ile işsiz ve iş aramayanlar.

Erdoğan'a desteğin Kılıçdaroğlu'ndan daha yoğun olduğu gruplarda sandığa gitmeyecek seçmenler de ortalamanın üzerinde.

Erdoğan'a desteğin %45'in üzerinde olduğu gruplar işsiz olup iş aramayanlar (%53) ve yevmiyeli çalışanlar (%48). Bu gruplar aynı zamanda ikinci tur seçimlerinde sandığa gitmeyeceğini belirtenlerin %14 ile en yüksek seviyede olduğu istihdam gruplarını oluşturuyor.

İkinci turda sandığa gitmeyecek seçmenlerin en düşük seviyede olduğu grup ise %6 ile emekliler.

**ADAM ADAY OLDU:
İNCE'NİN ADAYLIĞI
KİME YARAR?**

Yayın Politikası

**Bu raporun içeriği
kişiye özel olup hiçbir
medya veya sosyal
medya mecrasında
paylaşılamaz. Bu
konudaki
hassasiyetiniz için
teşekkür ederiz.**

Seçimlere sayılı günler kaldı. Süreç başladı. Seçimlere katılacak partiler, 9 Nisan akşamı milletvekili listelerini teslim ettiler. Milletvekili kesin aday listeleri ise 19 Nisan'da yayınlanacak.

Buna karşın, Cumhurbaşkanlığı aday süreci bütün fırtınaları ve tartışmalarıyla daha önce başladı. 19 Mart'ta Cumhurbaşkanı adaylığı başvuruları başlamıştı. 20 Mart'ta Memleket Partisi lideri Muharrem İnce Cumhurbaşkanlığı adaylığı için YSK'ya başvurusunu yaptı. 21 Mart tarihinde ise YSK, 11 adayın seçmenler tarafından Cumhurbaşkanı adayı gösterilebileceğine karar verirken adayların 22-27 Mart tarihleri arasında 100 bin imza toplaması gerektiğini açıkladı.

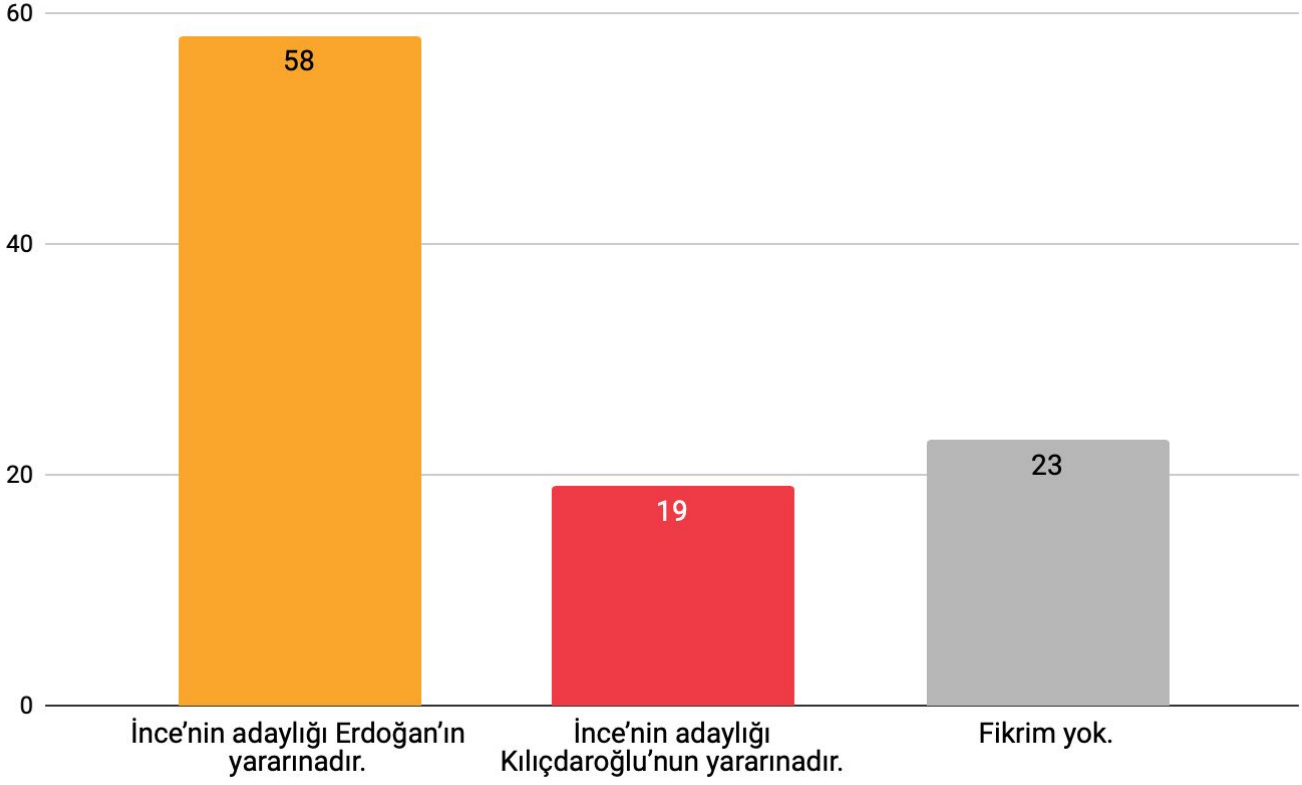
İmza toplama işlemi bittikten sonra Cumhurbaşkanı adaylarından sadece iki tanesi yeterli imzayı toplayıp adaylık hakkını kazandı. Memleket Partisi Genel Başkanı Muharrem İnce, 25 Mart'ta, 114,657 imza ile adaylık hakkını kazanırken ATA İttifakı'nın Cumhurbaşkanı adayı Sinan Oğan, 26 Mart'ta 111,502 imzaya ulaşarak dördüncü Cumhurbaşkanı adayı olmayı başardı. Sinan Oğan'ın 100 bin imzayı topladığı gün YSK, Kemal Kılıçdaroğlu ve Recep Tayyip Erdoğan'ın adaylık başvurularını kabul ettiğini açıkladı. Böylece gözler CHP'nin 2018 yılında, Yalova Milletvekili iken Cumhurbaşkanı adayı olan Muharrem İnce'ye çevrildi. Muharrem İnce, son cumhurbaşkanlığı seçimlerinde oyların %30,6'sını toplamıştı.

2018 seçimlerinden sonra İnce siyaset sahnesine yeni bir hareket ve partiyle çıktı. Sivas Kongresi'nin yıl dönümünde, 4 Eylül 2020'de İnce, Sivas'ta "Bin Günde Memleket Hareketi" adında bir hareket başlatmış ve akabinde CHP'den ayrılarak 17 Mayıs 2021'de Memleket Hareketi'ni Memleket Partisi'ne dönüştürmüştü.

Bu sene İnce, özellikle ilk defa oy kullanacak genç seçmenler arasında kendisinin ve partisinin oldukça popüler olmasını sağlayan bir akım başlattı. Mart ayının başında, Muharrem İnce'nin seçim otobüsünde yaptığı dans, "Gaz Pedal" şarkısı ile birlikte sosyal medyada trend oldu. Bu trend ile birlikte İnce'ye gösterilen destek büyüdü. Bu destek anketlerde de kendisini gösterdi. Seçimlerin yaklaşmasıyla İnce'ye olan desteğin artması oyunun kurallarını değiştirdi. Kamuoyunda İnce'nin oyları böldüğüne yönelik tartışmalar baş gösterdi. Bunun üzerine İnce, 16 Mart'ta "Çekilmeyi bilirim, Kemal Bey lehine çekilirim." açıklamasında bulundu. 29 Mart'ta ise Millet İttifakı'nın Cumhurbaşkanı adayı Kemal Kılıçdaroğlu İnce'yi ziyaret etti. Ancak İnce, "Ayaklarınıza sağlık, hoş geldiniz, güle güle." diyerek CHP liderini uğurlarken adaylıktan çekilmeyeceğini açıkladı. Görüşmeden sonra Kılıçdaroğlu, İnce'ye bir teklif yapıldığını belirtirken İnce ise ittifakla ilgili hiçbir teklif almadığını söyledi. Bu durum tarafların çelişkili ifadelerinden ötürü toplumda tepki topladı.

Biz de bu sıcak siyasi ortamda İnce'nin adaylığı tartışmasını raporumuza taşıdık.

Muharrem İnce'nin Cumhurbaşkanı adayı olmasıyla ilgili hangi ifade görüşlerinizi en iyi yansıtır? (%)

Muharrem İnce'nin cumhurbaşkanlığı seçimlerinde aday olmasının seçimleri nasıl etkileyeceği büyük merak konusu. İnce'nin adaylıktan çekilmemesi muhalefet için mi iktidar için mi iyi haber? Katılımcılara sorduk.

Sonuçlara göre %58 ile çoğunluk İnce'nin adaylığının Erdoğan'ın yararına olduğunu düşünüyor.

%19'luk kesim ise İnce'nin aday olmasının Kılıçdaroğlu'nun yararına olduğu görüşünü paylaşıyor.

Toplumun %23'ünün ise konuya dair fikri yok.

Muharrem İnce'nin Cumhurbaşkanı adayı olmasıyla ilgili hangi ifade görüşlerinizi en iyi yansıtır?

%	Erkek	Kadın	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
İnce'nin adaylığı Erdoğan'ın yararınadır.	65,1	50,9	44,3	57,6	57,1	62,3	63,7	65,3
İnce'nin adaylığı Kılıçdaroğlu'nun yararınadır.	15,5	21,9	30,2	23,3	19,4	13,7	14,1	8,2
Fikrim yok	19,4	27,2	25,5	19,1	23,5	24	22,2	26,4
Toplam	100	100	100	100	100	100	100	100

Erkek katılımcıların %65 ile büyük çoğunluğu İnce'nin adaylığının Erdoğan'ın yararına olduğunu düşünüyor.

Cinsiyet grupları arasında İnce'nin adaylığının seçimleri nasıl etkileyeceğine dair belirgin bir görüş ayrılığı yok. İki cinsiyet grubunda da çoğunluk İnce'nin yarıştan çekilmemesinin Erdoğan'ın lehine olduğunu düşünüyor. Erkeklerde bu oran %65 iken kadın katılımcılarda %51.

Öte yandan kadın katılımcıların %27'si konuya dair fikri olmadığını belirtti. Erkek katılımcılarda ise bu oran %19 oldu.

En genç yaş grubu hariç bütün yaş gruplarında çoğunluk İnce'nin adaylığının Erdoğan'ın yararına olduğu fikrinde.

Yaş arttıkça İnce'nin adaylığının Erdoğan'ın yararına olduğu fikrini paylaşanların oranının artma eğiliminde olduğu söylenebilir. Bu anlamda 18-24 yaş aralığında İnce'nin adaylığının Erdoğan'ın yararına olduğunu düşünenler %44 ile en düşük seviyede. Bu grupta %30 ise İnce'nin yarıştan çekilmemesinin Kılıçdaroğlu'nun kazanma şansını arttırdığını düşünüyor.

Muharrem İnce'nin Cumhurbaşkanı adayı olmasıyla ilgili hangi ifade görüşlerinizi en iyi yansıtır?

%	AK Parti	CHP	HDP	İYİ Parti	MHP	İlköğretim ve altı	Ortaokul	Lise	Yüksekokul ve üzeri
İnce'nin adaylığı Erdoğan'ın yararına.	45,2	70	74	71,1	65,2	48,2	58	59,4	68,8
İnce'nin adaylığı Kılıçdaroğlu'nun yararına.	26,7	14,2	14,5	5,7	13,5	20,3	18,5	19,8	14,4
Fikrim yok	28,1	15,8	11,4	23,1	21,3	31,5	23,5	20,9	16,8
Toplam	100	100	100	100	100	100	100	100	100

2018'deki oy tercihine göre

AK Parti seçmeni, İnce'nin adaylığı ile Kılıçdaroğlu'nun kazanma şansının yükseldiğini düşünenlerin en yüksek seviyede olduğu grup.

İnce'nin adaylığı konusunda iktidar ve muhalefet cephesinde farklı görüşler var. İki tarafta da önemli bir kesim İnce'nin yarıştan çekilmemesinin karşı tarafın yararına olduğunu düşünüyor.

Muhalefet cephesinde %70 ve üzerindeki çoğunluk İnce'nin adaylığının Erdoğan'ın yararına olduğu görüşünde. İktidar seçmeninin ise azımsanmayacak %27'si İnce'nin adaylığının Kılıçdaroğlu'nun şansını arttırdığını düşünüyor.

Eğitim seviyesi arttıkça İnce'nin yarışa katılmasının Erdoğan'ın yararına olduğunu düşünenler kademeli olarak artıyor.

En düşük eğitim seviyesi hariç bütün eğitim düzeyi gruplarında çoğunluk İnce'nin adaylığının Erdoğan'ın yararına olduğunu düşünüyor.

Özellikle üniversite seviyesinde %69'luk çoğunluk İnce'nin adaylığının Erdoğan'ın yararına olduğu görüşünde.

Muharrem İnce'nin Cumhurbaşkanı adayı olmasıyla ilgili hangi ifade görüşlerinizi en iyi yansıtır?

%	AK Parti	CHP	HDP	İYİ Parti	MHP	Memleket Partisi	Kararsızım	Oy Kullanmayacağım
İnce'nin adaylığı Erdoğan'ın yararınadır.	45,3	74	74,5	77,3	58,7	36,6	37,7	45,3
İnce'nin adaylığı Kılıçdaroğlu'nun yararınadır.	27	12,5	15,3	4,8	18	25,8	24,2	17,3
Fikrim yok	27,8	13,5	10,2	17,8	23,4	37,6	38,2	37,4
Toplam	100	100	100	100	100	100	100	100

Bu Pazar seçim olsa oy davranışına göre

İnce'nin adaylığının seçimlere etkisi konusunda Memleket Partisi seçmeninin en çok verdiği cevap "Fikrim yok" oldu.

Millet İttifakı ve HDP seçmeninde %74'ün üstündeki çoğunluk İnce'nin adaylığının Erdoğan'ın lehine olduğu fikrinde.

Öte yandan AK Partili seçmenin %45'i ile yaklaşık yarısı İnce'nin adaylığının Erdoğan'ın lehine olduğunu düşünüyor. Bu grup içinde İnce'nin adaylığının Kılıçdaroğlu yararına olduğunu düşünenler ve "Fikrim yok" diyenler %27 seviyesinde.

Sandığa gitmeyecek seçmenin %45'i İnce'nin adaylığının Erdoğan'ın lehine olduğunu düşünüyor.

Kararsız ve oy kullanmayacak seçmenler arasında da İnce'nin adaylıktan çekilmemesinin Kılıçdaroğlu'nun şansını arttırdığını düşünenler azınlıkta.

Muharrem İnce'nin Cumhurbaşkanı adayı olmasıyla ilgili hangi ifade görüşlerinizi en iyi yansıtır?

%	Recep Tayyip Erdoğan	Kemal Kılıçdaroğlu	Muharrem İnce	Sinan Oğan	Oy Kullanmayacağım
İnce'nin adaylığı Erdoğan'ın yararına.	47,4	76,9	33,9	63,6	42,6
İnce'nin adaylığı Kılıçdaroğlu'nun yararına.	25,8	9,6	33,5	13,3	13,3
Fikrim yok	26,9	13,5	32,6	23,1	44,2
Toplam	100	100	100	100	100

Cumhurbaşkanlığı birinci tur seçimlerindeki oy davranışına göre

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde İnce'yi destekleyen seçmenler arasında, İnce'nin adaylığının seçimleri nasıl etkileyeceğine dair bir görüş ayrılığı mevcut.

İnce seçmeni arasında, İnce'nin adaylığının Erdoğan'ın şansını arttırdığını düşünenler de Kılıçdaroğlu'nun şansını arttırdığını düşünenler de %33 seviyesinde. Konuya dair fikri olmayanların oranı da %33.

İnce'ye oy verecekler aynı zamanda İnce'nin adaylığının Kılıçdaroğlu'nun lehine olduğunu düşünenlerin en yüksek seviyede olduğu grup.

Erdoğan'a oy verecek seçmenlerin dörtte biri İnce'nin adaylığının Kılıçdaroğlu'nun şansını arttırdığını düşünüyor.

Seçimlerde Erdoğan'ı destekleyen seçmenin %26'sı İnce'nin aday olmasının muhalefetin kazanma şansını yükselttiği görüşünde. Buna karşılık Erdoğan destekçileri içinde %47'lik kesim İnce'nin yarışa dahil olmasının Erdoğan için iyi haber olduğu fikrini paylaşıyor.

**OY VERMEK YA DA VERMEMEK:
YURTDIŞINDA
YAŞAYAN TÜRKLER**

Yayın Politikası

Bu raporun içeriği kişiye özel olup hiçbir medya veya sosyal medya mecrasında paylaşılamaz. Bu konudaki hassasiyetiniz için teğekkür ederiz.

Türkiye'nin tarihinde bir kırılma noktası yaratacak 2023 seçimlerine sayılı günler kala seçmenlerin en çok merak ettiği konulardan biri de yurtdışı oyları. Yurtdışında yaşayan Türk vatandaşlarının ne kadarı sandığa gidiyor? Kamuoyu, yurtdışında yaşayan Türklerin oy kullanmalarına nasıl bakıyor?

Pek çok ülke Türk diasporasına sahip. Özellikle Batı ülkelerinde Türk vatandaşlarının yoğunlukta olduğu iller, bölgeler mevcut. Almanya'da 1961 yılında başlayan işgücü göçü, bu Batı Almanya ülkesinde nesiller boyu sürececek bir Türk nüfusunun temellerini atmıştı. Soğuk Savaş döneminde başlayan bu göç dalgası ile Almanya, günümüzde hâlâ en büyük Türk diasporasına sahip ülke konumunda.

Elbette yurt dışında yaşayan Türkleri homojen olarak düşünmek yanlış olur. Türklerin ait oldukları diaspora kadar yaşam biçimleri de birbirinden farklı. Sözelimi Türkiye'de doğup büyüdükten sonra ABD'ye eğitim için giden Türk öğrenci ile Almanya'da işçi kökenli bir ailenin üçüncü kuşak temsilcisi olan bir Türk vatandaşının yaşamları birbirinden farklı. Büyük şirketlerin üst düzey yöneticileri olarak yurtdışına giden Türkler, dönerci sahibi Türkler, Türk akademisyenler... Her bir grup, birbirinden farklı geleneklerin, farklı kültürel kodların temsilcisi. Bu kodların siyasi alandaki yansımaları da seçimlerde kendini gösteriyor. Yapılan bir araştırmaya göre Avrupa'da yükselen göçmen karşıtlığı, diaspora kurumlarının faaliyetleri, sivil toplum hareketleri farklı ölçülerde bu Türk vatandaşlarının oy davranışını etkiliyor.

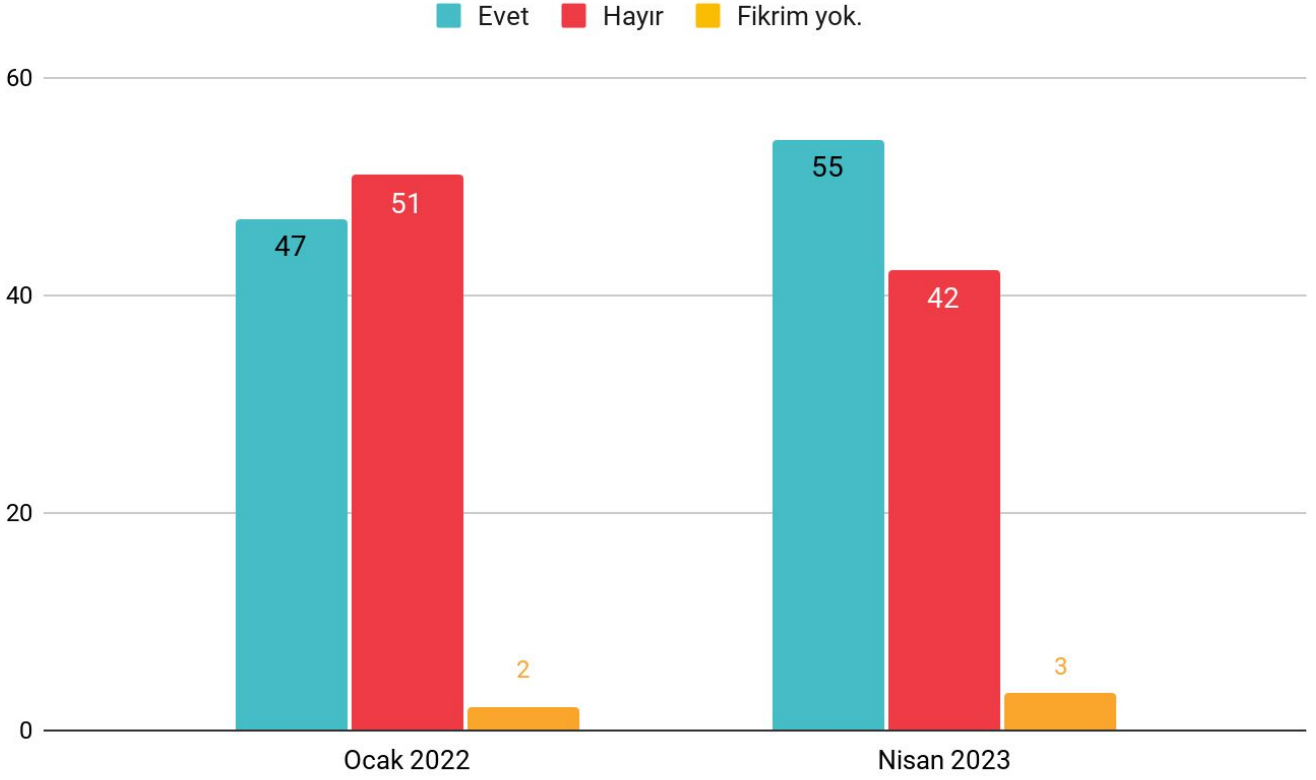
Yurtdışındaki Türklerin seçimlere katılım oranı Türkiye'deki kadar yüksek değil. Örneğın 2018 cumhurbaşkanlığı ve milletvekili genel seçimlerinde yurtdışı kayıtlı seçmen sayısı 3 milyon 44 bin 837 iken oy kullanan seçmen sayısı toplamda 1 milyon 525 bin 279 kişi oldu. Böylece 24 Haziran seçimlerinde yurtdışında ve gümrük kapılarında seçimlere katılım oranı %50,09 idi.

2018 Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Recep Tayyip Erdoğan yurtdışı oyların %60,2'sini almıştı. Muharrem İnce %24,53, Selahattin Demirtaş %11,71, Akşener ise %2,75 oy oranına sahipti.

Ülkelere göre incelediğimizde ise cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Erdoğan %93,99 oy oranıyla en çok oyu Lübnan'da aldı. Onu sırasıyla Ürdün ve Belçika takip etti. İnce %69,26 ile ABD'de sandıktan birinci çıkarken onu İspanya ve İrlanda izledi. Demirtaş ise %44,23 ile Irak'ta, %39,61 ile Japonya'da sandıktan birinci aday çıktı.

Yurtdışında yaşayan Türk vatandaşları 1987'den bu yana Türkiye'deki gümrük kapılarında oy kullanabiliyorlar. Yurtdışı seçmen kütüğü ise 2008 yılında oluşturuldu. Yurtdışındaki temsilciliklerde oy kullanma olanağı ise 2012'deki kanun ile hayata geçti. Fakat Türkiye'de yaşayan seçmenler arasında azımsanmayacak kesim yurtdışındaki Türklerin seçimlerde söz sahibi olmasına karşı. Kamuoyunda tartışılan bu konuyu raporumuzda masaya yatırdık.

Sizce yurtdiőında yaşayan Türkiye vatandaşları seçimlerde oy kullanmalı mı? (%)

Seçimlerin yaklaşmasıyla yurtdiőında yaşayan Türk vatandaşlarının oyları yeniden konuşlmaya başlandı.

Ocak 2022'de katılımcılara "Sizce yurtdiőında yaşayan Türkiye vatandaşları seçimlerde oy kullanmalı mı?" diye sordüğümüzda %51 ile çoğunluk "Hayır" yanıtını vermişti. "Evet" yanıtını verenlerin oranı ise %47 seviyesinde kalmıőtı.

2023 seçimleri öncesi "yurtdiőında yaşayan Türkler oy kullanmalı" diyenler çoğunlukta.

Bu soruyu Nisan 2023'te yinelediğimizde tablo deėiőti. Katılımcıların %55 ile çoğunluğu yurtdiőında yaşayan Türkiye vatandaşlarının seçimlerde oy kullanma hakkını savunuyor. %42'lik kesim ise bu fikre karşı.

Sizce yurtdiőında yaşayan Türkiye vatandaşları seçimlerde oy kullanmalı mı?

%	Erkek	Kadın	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
EVET	52,6	56	45,2	53,2	55,6	56,8	58,8	56,7
HAYIR	45,1	39,5	52,8	42,5	40,7	39,9	38,7	38,6
FİKRİM YOK	2,3	4,5	2	4,3	3,6	3,3	2,5	4,7
Toplam	100	100	100	100	100	100	100	100

İki cinsiyet grubunda da çoğunluk yurtdiőında yaşayan Türklerin oy kullanması hakkını savunuyor.

Erkek katılımcıların %53'ü, kadın katılımcıların %56'sı yurtdiőında yaşayan Türkiye vatandaşlarının seçimlerde oy kullanması gerektiği yönünde görüş bildirdi.

Gençler yurtdiőında yaşamakta olan Türklerin seçimlerde oy kullanmasına karşı.

18-24 yaş grubu hariç bütün yaş gruplarında çoğunluk yurtdiőında yaşayan Türklerin seçimlerde oy kullanması gerektiğini savunuyor.

En genç yaş grubunda ise %53'lük çoğunluk bu görüşe karşı.

Sizce yurtdiőında yaşayan Türkiye vatandaşları seçimlerde oy kullanmalı mı?

%	AK Parti	CHP	HDP	İYİ Parti	MHP	İlköğretim ve altı	Ortaokul	Lise	Yüksekokul ve üzeri
EVET	72,7	32,3	56,5	28,5	60,6	66,9	62,6	49,6	41,1
HAYIR	24	63,5	41,8	69,6	34,1	27,5	33,3	48,2	56,7
FİKRİM YOK	3,3	4,2	1,6	1,9	5,3	5,7	4,2	2,2	2,2
Toplam	100	100	100	100	100	100	100	100	100

2018'deki oy tercihine göre

AK Parti, HDP ve MHP seçmeninde çoğunluk yurtdiőında yaşamakta olan Türklerin oy kullanması hakkını savunuyor.

Cumhur İttifakı ve HDP cephesinde, seçmen yurtdiőında yaşayan vatandaşların seçimlerde oy kullanması taraftarı. AK Parti %73 ile bu görüşte olanların en yüksek seviyede olduğu grup. Bu sonuçta yurtdiőındaki Türk nüfusun ağırlıklı olarak AK Parti'yi desteklemesinin de payı olduğu söylenebilir.

Millet İttifakı seçmeninde ise %64'ün üzerindeki çoğunluk bu görüşe karşı.

Eğitim seviyesi ile yurtdiőında yaşayan Türkiye vatandaşlarının oy kullanması gerektiğini düşünenler arasında ters korelasyon var.

Eğitim seviyesi yükseldikçe yurtdiőında ikamet eden Türklerin oy kullanmasını savunanların oranı kademeli olarak düşüyor. En yüksek eğitim seviyesi grubunda %57'nin üzerinde çoğunluk yurtdiőındaki Türklerin oy kullanmasını desteklemiyor.

Sizce yurtdiőında yaşayan Türkiye vatandaşları seçimlerde oy kullanmalı mı?

%	Recep Tayyip Erdoğan	Kemal Kılıçdaroğlu	Muharrem İnce	Sinan Oğan	Oy Kullanmayacağım
EVET	77,8	38,9	40,4	37,2	43,1
HAYIR	18,4	58,6	56,6	58,6	50,5
FİKRİM YOK	3,8	2,6	3	4,2	6,5
Toplam	100	100	100	100	100

Cumhurbaşkanlığı birinci tur seçimlerindeki oy davranışına göre

Erdoğan'ın seçmeninde çoğunluk yurtdiőında yaşayan Türk vatandaşlarının oy kullanmasını destekliyor.

Yurtdiőındaki Türklerin seçime katılmaları konusunda iktidarı destekleyenler ile muhalif gruplar arasında belirgin bir görüş ayrılığı var.

Erdoğan'a oy verecek yaklaşık on seçmenden yaklaşık sekizi yurtdiőında yaşayan Türklerin oy kullanmalarını destekliyor. Muhalefet ise bu görüşe karşı.

Erdoğan dışındaki üç adaya oy verecek seçmenlerin yarısından fazlası yurtdiőında yaşayan Türklerin oy kullanmasına karşı.

Cumhurbaşkanlığı birinci tur seçimlerinde Kılıçdaroğlu'nu destekleyecek seçmenlerin %59'u yurtdiőında yaşayan Türklerin oy kullanmaması gerektiğini düşünüyor. Bu oran İnce seçmeninde %57, Oğan seçmeninde ise %59.

OKUDUĞUNUZ İÇİN TEŐEKKÜRLER

Yakında Tekrar Görüşmek Üzere

www.TürkiyeRaporu.com

rapor@turkiyeraporu.com

Takip için

